

VUOSIKERTOMUS 2020

Säästöpankki

SÄÄSTÖPANKKI OPTIA

VUOSIKERTOMUS 2020

137. toimintavuosi

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Toimitusjohtajan katsaus	3
Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2020	4
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	4
Toimintaympäristö	5
Pankin liiketoiminta	7
Tulos	8
Tase	10
Vakavaraisuuden hallinta	13
Riskienhallinta	17
Hallinto ja henkilöstö	24
Yhteiskuntavastuu	26
Ollennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	26
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2021	26
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	26
Tunnuslukujen laskentakaavat	27
Tilinpäätös	28
Säästöpankki Optian tuloslaskelma	28
Säästöpankki Optian tase	29
Säästöpankki Optian rahoituslaskelma	31
Liitetiedot	32
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	59
Tilinpäätösmerkintä	59
Tilintarkastuskertomus	60
Hallinto 2020	64
Toimipisteet 2021	66

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuoteen 2020 siirryttiin orastavan optimistisissa taloustunnelmissa. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ennusti tuolloin maailmantalouden kasvavan 3,3 % vuonna 2020. Vuodesta 2020 tuli hyvin erilainen kuin ennustettiin, koronavirus ja sen aiheuttama pandemia iski maailmantalouteen ja mullisti arkeamme monella tapaa. Maailmantalouden ennustetaan supistuneen vuonna 2020 vajaan 4 prosenttia.

Säästöpankki Optia on itsenäinen säästöpankki, joka on perustettu vuonna 1883. Säästöpankki Optia kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Vuosi 2020 oli pankin 137. toimintavuosi. Säästöpankki Optia harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuoliset pankkipalvelut rahoitukseen, säästämiseen, sijoittamiseen, varainhoitoon, lakipalveluihin ja päivittäisiin raha-asioihin. Vuoden aikana pankin liiketoiminta kehittyi suotuisasti kokonaiskannattavuuden säilyessä hyvänä. Pankin asiakaskunta muodostuu henkilöasiakkaista, ammatinharjoittajista, maa- ja metsätalousasiakkaista sekä pienyrityksistä. Säästöpankki Optiassa tehdään työtä asiakkaan parhaaksi ja asiakkaan hyöty mielessä ja tämä näkyi muun muassa asiakkaiden antaman suositteluindeksimittauksen (NPS) hyvänä tuloksena ja EPSI Rating -asiakastutkimuksessa, jonka mukaan Säästöpankillä on valtakunnallisesti Suomen tyytyväisimmät yritysasiakkaat.

Kotitaloudet on kokonaisuutena selvinneet koronakriisistä kohtuullisen hyvin. Lomautukset nousivat nopeasti keväällä, mutta valtaosa lomautetuista on palannut töihin. Työttömyys on noussut yli prosenttiyksiköllä, mutta pelätty massatyöttömyys ei toteutunut. Kevään aikana asiakkaiden muuttuviin taloudellisiin tilanteisiin reagoitiin nopeasti tarjoamalla asiakkaille maksuttomia lyhennysvapaita, joita tehtiin Säästöpankki Optiassa ennätysmäärä. Samoin yritysten käyttöpääomarahoitusten ja maksuohjelman muutosten määrät olivat korkealla. Kotitalouksien palkkasumma oli loppusyksystä 2020 jo lähellä viime vuoden tasoa. Yksi koronakriisin ilmentymä

on se, että kotitalouksien säästämisaste on noussut. Tämä mahdollistaa ripeänkin kulutuksen elpymisen, kun tautitilanne helpottaa.

Säästöpankki Optian liiketoiminta kasvoi ja tulos kehittyi odotusten mukaisesti vuoden 2020 aikana. Pankin liikevoitto kipusi haastavasta alkuvuodesta huolimatta 13,3 miljoonaan euroon. Hyvään liiketuloon vaikuttivat sekä onnistunut asiakasliiketoiminnan kasvu että pankin sijoitussalkun suotuisa kehitys. Pankin vakavaraisuus oli vuoden 2020 lopussa vahvalla tasolla 23,93 %.

Pankkitoimiala on ison suuren muutoksen keskellä, jonka taustalla on asiakaskäyttäytymisen muutos ja jatkuvasti kehittyvä teknologia investointeineen. Asiakkaat tahtovat enemmän ja parempia digitaalisia palveluja sekä entistä kokonaisvaltaisempia asiakaskohtaamisia säästöpankkiirien kanssa. Asiantuntijapalveluiden tarpeen lisääntyessä perinteisten konttoripalveluiden tarve on vähentynyt. Säästöpankki Optia muokkasi organisaatiotaan ja toimintamalliaan vuoden 2020 lopulla näitä muutoksia vastaavaksi.

Loppuvuonna 2020 saatiin erinomaisia uutisia, kun useampikin lääkeyhtiö ilmoitti toimivasta koronakotiteesta ja monella yhtiöllä kehitys on aivan loppusuoralla. Rokottamiset päästiinkin aloittamaan jo loppuvuonna. Rokotusten aloittaminen luo myös paremman näkymän vuoteen 2021 ja ulospääsy koronakriisistä häämöttää jo näköpiirissä.

Kiitokset asiakkaillemme meitä kohtaan osoitetusta luottamuksesta. Kiitokset myös luottamushenkilöillemme, jotka ovat tärkeä yhdessä asiakkaisiin ja kiitokset ennen kaikkea säästöpankkiireillemme siitä erinomaisesta työstä, jota olette tehneet asiakkaiden ja pankin hyväksi.

Heikki Paasonen
toimitusjohtaja

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2020

Säästöpankki Optia on itsenäinen säästöpankki, joka on perustettu vuonna 1883. Säästöpankki Optia kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Vuosi 2020 oli pankin 137. toimintavuosi. Vuoden aikana Säästöpankki Optian liiketoiminta kehittyi suotuisasti kokonaiskannattavuuden säilyessä hyvänä. Pankin asiakaskunta muodostuu henkilöasiakkaista, ammatinharjoittajista, maa- ja metsätalousasiakkaista sekä pienyrityksistä.

Säästöpankki Optian liikevoitto oli 13,3 miljoonaa euroa (23,2 miljoonaa euroa vuonna 2019). Liiketulokseen vaikuttivat sekä onnistunut asiakasliiketoiminnan kasvu että pankin sijoitussalkun suotuisa kehitys arvopaperimarkkinoiden elyessä vuoden loppua kohti kevään romahduksesta. Asiakasliiketoiminnan keskeiset erät, korkokate ja palkkiotuotot kehittyivät hyvin. Korkokate oli 25,7 miljoonaa euroa (23,7) ja nettopalkkiotuotot 18,4 miljoonaa euroa (16,2).

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 77 900, joista noin 70 000 henkilöasiakkaita ja lähes 8 000 yritysasiakkaita. Pankilla on yhteensä 14 toimipistettä Iisalmessa, Joensuussa, Jyväskylässä, Kajaanissa, Kiuruvedellä, Kuopiossa, Kuusamossa, Lapinlahdella, Oulussa, Pyhäsalmissa, Roveniemellä, Torniossa, Mikkelissä sekä Lappeenrannassa.

Säästöpankki Optia muokkasi organisaatiotaan ja toimintamalliaan vuoden 2020 lopulla. Muutosten taustalla on asiakaskäyttötymisen ja toimintaympäristön muutokset. Muutoksilla pankki pyrkii vastaamaan joustavammin asiakastarpeisiin parantamalla asiantuntijapalvelua koko toimialueella. Säästöpankki Optian toimitusjohtajana aloitti Heikki Paasonen 1.4.2020 alkaen Kalevi Hillin jäädessä eläkkeelle.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankki Optia kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdistel-

tyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 Säästöpankkiä, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankki-palvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Tilikauden aikana toteutettiin kaksi säästöpankkien välistä fuusiota. Huittisten Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankkiin ja Sysmän Säästöpankki fuusioitui Helmi Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 20 pankista 18 pankkiin.

Säästöpankkiryhmä osti 6.11.2020 aikaisemman ilmoituksen mukaisesti Oma Säästöpankki Oyj:n omistamat Nooa Säästöpankki Oy:n, Sp-Henkivakuutus Oy:n, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n, Säästöpankkien Holding Oy:n ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n osakkeet.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristö

Globaali talousnäkyvä

Vuoteen 2020 siirryttiin orastavan optimistisissa taloustunnelmissa. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ennusti tuolloin maailmantalouden kasvavan 3,3 % vuonna 2020, eli hieman viime vuotta ripeämmin. Vuoden ensimmäisten viikkojen aikana maailman tietoisuuteen nousi kuitenkin Kiinassa leviävä koronavirus ja viruksen lähdettyä leviämään muuallekin havahduttiin siihen, että kyseessä on maailmanlaajuinen pandemia. Eri maat asettivat erilaisia liikkumisrajoituksia ja sulkutoimia, joilla pyrittiin estämään viruksen leviämistä. Rajoitustoimet ja ihmisten varovaisuus heikensivät myös taloutta ennennäkemättömän nopeasti.

Suurin talousisku nähtiin vuoden toisella neljänneksellä, jolloin monissa maissa nähtiin historiallisen suuria pudotuksia bruttokansantuotteessa. Kesällä tautitilanne rauhoittui ja se näkyi myös talouden nopeana elpymisenä. Syksyllä tautitapaukset lähtivät jälleen nousuun ja se heijastui myös talouden lukuihin. Tosin tässä viruksen toisessa aallossa talousvaikutukset jäivät pienemmiksi, sillä viruksen kanssa oli jossain määrin opittu elämään, ja talouden rajoitustoimet olivat vähemmän tiukkoja kuin kevään ensimmäisessä aallossa.

Koronakriisin myötä valtiot ovat ottaneet käyttöön erilaisia finanssipoliittisen elvyttämisen keinoja, joiden tarkoituksena on auttaa yritykset ja kotitaloudet koronan aiheuttaman talouskriisin yli. Euroopassa elvytyksen painopisto on ollut työpaikkojen säilyttämisessä, USA:ssa enemmänkin kuluttajien suorassa tukemisessa. Elvytyksen seurauksena eri maiden velkaantumistasot ovat nousseet nopeasti. Myös keskuspankit ovat olleet valppaana ja massiivisilla tukitoimillaan ne ovat tukeneet rahoitusmarkkinoita.

Kokonaisuutena maailmantalouden odotetaan supistuvan noin 4 % vuonna 2020. Vuoden talouskehitystä leimasi se, että talouskehitys aaltoili viruksen leviämisen mukaan. Tautitapausten lisääntyä talous kärsi ja vastaavasti tautitapausten vähentyä talous lähti elpymään. Korona on siis määritellyt talouden kulun, vaikka toki muitakin merkittäviä

tapahtumia ajoittui vuoteen 2020. Näistä merkittävimpiä USA:n presidentinvaalit ja Brexit -sopimuksen syntyminen joulukuussa.

Koronakriisissä suurimman iskun on luonnollisesti kärsinyt palvelusektori, jossa sosiaaliset kontaktit ovat yleisiä. Myös teollisuus on kärsinyt koronakriisistä, mutta pelättyä vähemmän. Loppuvuonna teollisuus osoittautui yllättävän resilentiksi taudin toisessa aallossa.

Vaikka talous on kärsinyt koronasta joka puolella maailmaa, ovat maiden väliset erot merkittäviä. Kiinassa tauti on onnistuttu pitämään ensimmäisen aallon jälkeen hyvin kurissa, ja maan bruttokansantuote on jo ylittänyt kriisiä edeltäneen tason. Onnistuneen taudinhallinnan lisäksi Kiina on hyötynyt siitä, että se on tuottanut niitä tuotteita, joita koronasta kärsivä maailma on tarvinnut: terveys- ja hygieniatuotteita, erilaisia tietoteknisiä tuotteita, joita on tarvittu etätyön lisääntyä jne. USA:ssa talouden pudotus jäänee myös Eurooppaa pienemmäksi vuonna 2020: USA:n bruttokansantuotteen odotetaan pudonneen vajaat 4 %, kun euroalueelle odotetaan yli 7 %:n pudotusta. Myös euroalueen sisällä maiden väliset erot ovat merkittäviä. Isoista maista pahimmin koronasta ovat kärsineet Italia, Espanja ja Ranska. Suomi on parhaiten pärjänneiden maiden joukossa.

Loppuvuonna 2020 saatiin erinomaisia uutisia, kun useampikin lääkeyhtiö ilmoitti toimivasta koronakotiteesta ja monella yhtiöllä kehitys on aivan loppusuoralla. Rokottamiset päästiinkin aloittamaan jo loppuvuonna. Rokotusten aloittaminen luo myös paremman näkymän vuoteen 2021 ja ulospääsy koronakriisistä hämmöttää jo näköpiirissä.

Korkoympäristö

Euroalueen korkotasot on tilikaudella laskenut edelleen. Sekä lyhyet että pitkät korot nousivat maaliskuussa ensireaktionä koronakriisiin, mutta kesäkuusta eteenpäin alkanut lasku on vienyt korot alkuvuotta matalammalle tasolle. Vaikka koronakotehjelmat ovat käynnistyneet ei nopeaa muutosta korkotasoon ole näköpiirissä.

Jälleenrahoituskustannukset tukkimarkkinoilla

ovat liikkuneet lähes identtisesti pohjakorkojen kehityksen kanssa. Marginaalit nousivat voimakkaasti maaliskokuussa lähtien tämän jälkeen laskuun ja palautuen lopulta alkuvuottakin matalammalle tasolle. Tähän kehitykseen on vaikuttanut erityisesti EKP:n huomattava tuki jälleensuhoitusmarkkinoille mikä puolestaan on vähentänyt velkaemissioimintaa ja kaventanut luottoriskimarginaaleja tarjonnan vähyden johdosta. Euroalueen valtionlainamarkkinoilla tuottoerot kaventuivat Euroopan keskuspankin jatkaessa osto-ohjelmaansa. Sijoittajien riskiottahalukkuuden elpyminen osaltaan tuki valtionlainojen tuottoerojen kaventumista vuoden 2020 toisella puoliskolla.

Sijoitusmarkkinat

Globaali pandemia ja sen vaikutukset talouteen leimasivat myös sijoitusmarkkinoiden tuottokehitystä. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla nähtiin hyvin voimakas osakkeiden hintojen lasku ja yrityslainojen riskimarginaalit kasvoivat epävarmuuden lisääntymisen myötä. Keskuspankit reagoivat tilanteeseen hyvin nopeasti ja elvyttävät toimenpiteet palauttivat sijoittajien luottamuksen. Koronakriisin vaikutukset yrityksiin ja eri toimialoille vaihtelivat voimakkaasti, mikä näkyi suurina tuottoeroina osakemarkkinan sisällä. Kokonaisuutena osakemarkkinat elpivät vuoden loppua kohti lähellä pandemiaa edeltäviä tasoja, ja euroalueen korkomarkkinoilla tuottokehitys oli positiivinen riskimarginaalien kaventuessa.

Suomen taloustilanne

Suomen talous on pärjännyt muita Euroopan maita paremmin koronakriisissä. Suomen BKT:n odotetaan pudonneen noin 3 %:ia vuonna 2020, mikä on selvästi vähemmän kuin euroalueella keskimäärin. Suomen hyvä menestys on monen tekijän summa. Virus saapui Suomeen hieman muita maita myöhemmin, mikä antoi reagointiaikaa. Taudinhallinta on osoittautunut kohtuullisen onnistuneeksi. Suomen talouden rakenne myös puoltaa pienempää pudotusta, sillä meillä palvelusektorin ja esimerkiksi turismin rooli on monia maita pienempi. Lisäksi etätöihin siirtyminen sujui Suomessa sutjakkaasti hyvien digivalmiuksien ansiosta.

Kuten muuallakin, myös Suomessa aktiviteetin pudotus on ollut suurinta palvelusektorilla. Myös toi-

mialan sisällä erot ovat suuria. Eniten ovat kärsineet majoitus- ja ravitsemisala, kuljetus, viihde ja virkistysalat. Sen sijaan esimerkiksi informaatio- ja viestintäsektori on jopa kasvanut koronan aikana. Teollisuus ja rakentaminen ovat pitäneet pintansa kohtuullisen hyvin koronan aikana ja vähittäiskauppa on jopa hyötynyt koronasta. Korona on siis kohdellut eri alojen yrityksiä kovin eri tavoin. Yritysten konkurssit ovat kuitenkin pysyneet jopa normaalia matalammalla tasolla vuonna 2020. Tämä selittyy pitkälti konkurssilainsäädännön muutoksella, jolla väliaikaisesti vaikeutettiin yritysten hakemista konkurssiin.

Kotitaloudet on kokonaisuutena selvinneet koronakriisistä kohtuullisen hyvin. Lomautukset nousivat nopeasti keväällä, mutta valtaosa lomautetuista on palannut töihin. Työttömyys on noussut yli prosenttiyksiköllä, mutta pelätty massatyöttömyys ei toteutunut. Kotitalouksien palkkasumma oli loppusyksystä 2020 jo lähellä viime vuoden tasoa. Yksi koronakriisin ilmentymä on se, että kotitalouksien säästämisaste on noussut. Tämä mahdollistaa ripeänkin kulutuksen elpymisen, kun tautitilanne helpottaa.

Suomen asuntomarkkinat ovat olleet yllättävän häiriökestävät koronan aikana. Keväällä kauppamäärät putosivat noin kolmanneksen, mutta sen jälkeen asuntokauppa on käynyt vilkkaana. Myös asuntojen hinnat ovat hieman nousseet hieman, joskin alueelliset erot ovat suuria.

Asuntomarkkinat Suomessa

Vuosi alkoi positiivisissa tunnelmissa asuntokauppoissa. Odotettu vanhojen ja uudisasuntojen kauppajen väheneminen ei toteutunut, vaan kauppamäärät kasvoivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Vanhojen asuntojen kauppamäärä kasvoi 5,3 prosenttia ja uusien 23,8 prosenttia (lähde: Kiinteistönvälitysalan keskusliiton Hintaseurantapalvelu, eli HSP). Asuntokaupan positiiviseen vireeseen vaikutti jo joulukuulla 2019 lisääntynyt kysyntä, uudet palkkoja nostavat työehtosopimukset sekä vahva kuluttajien luottamus talouteen.

Koronaviruksen vaikutus alkoi näkyä jo maaliskuun puolivälissä asuntomarkkinoilla kysynnän romahtaessa. Tähän vaikutti vahvasti poikkeustilalain sään-

nökset ja Uudenmaan eristäminen. Tästä huolimatta maaliskuu oli vielä vahva kauppakuukausi, koska kaupoista oli pääsääntöisesti jo sovittu maaliskuun alkupuolella. Kysyntä pysyi vähäisenä huhtikuun puoleen väliin saakka, minkä jälkeen se alkoi elpyä. Asuntoportaaleissa (Etuovi.com ja Oikotie.fi) kävijöiden määrä kasvoi tasaisesti huhtikuussa ja myös sieltä tulevat yhteydenottopyynnöt lähtivät kasvuun huhtikuun puolessa välissä. Kaupparamäärät jäivät kuitenkin selvästi edellisistä kuukausista ja viime vuoden huhtikuusta vanhojen asuntojen kauppamäärän laskiessa 33 prosenttia ja uusien asuntojen laskiessa 51 prosenttia. Helsingissä myyntimäärät laskivat 31 %, Espoossa 34 %, Tampereella 31 %, Vantaalla 40 %, Turussa 46 % sekä Joensuussa 46 % verrattuna vuoden takaiseen. Toukokuun vastaavat luvut olivat käytetyissä asunnoissa -31,5 % ja uusissa asunnoissa -25 %. Helsingissä myyntimäärät laskivat 29 %, Espoossa 23 %, Tampereella 33 %, Vantaalla 47 %, Turussa 36 %, Joensuussa kauppamäärä notkahti 53 % verrattuna vuoden takaiseen.

Kysynnän elpymässä asuntokauppojen määrän kasvun esteeksi muodostui myyjien haluttomuus laittaa kotinsa/asuntonsa myyntiin. Uusien myyntikohteiden määrä laski huhtikuussa noin 40 prosenttia ja toukokuussa noin 30 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaaviin kuukausiin verrattuna. Koko vuoden tasolla myyntikohteiden määrä oli noin 20 % (yli 10 000 kpl) alhaisempi kuin vuonna 2019.

Lisäksi vapaa-ajanasuntokauppa jatkui viime vuotta vilkkaampana koko vuoden. HSP:n tietojen perusteella vuonna 2020 tehtiin noin 35 prosenttia enemmän vapaa-ajanasuntokauppoja kuin edellisenä vuonna. Uudisasuntokaupan hiljeneminen ja pankkien alentunut halu RS-rahoitukseen ovat vaikuttaneet siihen, että rakennusliikkeiden aloituskynnys uusissa kohteissa on merkittävästi noussut ja täten myyntiin tulleiden uusien asuntojen määrä laskenut. Uusien asuntojen kauppa HSP:n mukaan laski vuoden aikana noin 6 % edellisestä vuodesta.

Koronapandemia ei ole näkynyt asuntojen hinnoissa. Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat pääkaupunkiseudulla vuositasolla 5,7 % ja muualla Suomessa hinnat laskivat 0,4 %. Isoissa kaupungeista Tampereella hinnat nousivat 3 %, Turussa 2,4 % ja Oulussa 0,1 %. Käytettyjen asuntojen myyntihintojen vaihtelu näissä kaupungeissa on kuitenkin

suurta myös normaalissa markkinatilanteessa. Vanhojen kerrostaloasuntojen keskihinnat olivat pääkaupunkiseudulla 5 069 euroa ja muualla Suomessa 2 417 euroa (Turku 2 790 euroa, Tampere 3 198 euroa, Oulu 2 222 euroa).

Kesäkuussa vapauduttaessa Korona-rajoitteista asuntokauppa vilkastui selkeästi. Tähän vaikutti poikkeuslainsäädännön poistaminen ja palaaminen lähes normaaleihin toimintatapoihin. Lisäksi noin miljoonan suomalaisen ollessa huhti-toukokuussa etätöissä kotonaan, moni halusi kunnostaa nykyistä kotiaan tai tehdä kodinvaihdon. Toinen puolivuotisjakso oli asuntokaupassa vahva, vaikka loppuvuodesta Koronan 2. vaihe toi epävarmuutta. Etenkin marraskuussa kokonaiskauppamäärä oli 11,5 % vilkkaampi kuin vuotta aiemmin. PK-seudulla kokonaiskauppamäärä kasvoi 0,8 %, PK-seudun kehyskunnissa 6,6 % ja muualla Suomessa laski -3 %. Kauppoja syksyllä olisi tehty enemmänkin, mikäli tarjonta olisi myös lisääntynyt. Koko vuoden tasolla käytettyjen asuntojen kauppamäärä saavutti lähes edellisen vuoden tason

Pankin liiketoiminta

Säästöpankki Optian liiketoiminta kehittyi hyvin vuonna 2020. Pankin liiketoiminnan kasvu ja tulos saavuttivat pankin liiketoimintasuunnitelmassaan tilikaudelle asettamat tavoitteet. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti parantamaan asiakasliiketoimintansa kannattavuutta ja kasvamaan toimialueellaan.

Säästöpankki Optia harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat SP-Kiinnitysluotto pankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2020 lopussa oli 429,9 miljoonaa euroa. Pankilla on jälleensahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot sekä Nooa Säästöpankin liikkeeseen laskevat indeksilainat. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy. Lisäksi pankki tarjoaa asiak-

kailleen osakevälityspalveluja. Vuoden lopussa asiakkailta oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutus-säästöjä 373,0 miljoonaa euroa.

Pankin välittämät eläke-, säästö- ja henkivakuutus tuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutussäästämisen tuotteita. Pankki välittää myös Suomen Vahinkovakuutus Oy:n tarjoamia henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalveluja.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Säästöpankkiryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun.

Tulos

Säästöpankki Optian liikevoitto oli 13,3 miljoonaa euroa (23,2 miljoonaa euroa vuonna 2019). Vertailuvuoden 2019 tulokseen vaikutti merkittävästi pankin oman sijoitussalkun poikkeuksellisen vahva tuloskehitys. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,8 prosenttia (1,5). Liiketuloksen hyvä taso johtui asiakasliiketoiminnan vahvasta kasvusta sekä arvopaperimarkkinoiden suotuisasta kehityksestä.

Pankin kulu-tuotto -suhde oli 59,7 prosenttia (54,5).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2020	01-12/2019	Muutos-% *)	01-12/2018	Muutos-% **)
Korkokate	25 706	23 730	8,3	23 219	2,2
Nettopalkkiotuotot	18 350	16 199	13,3	14 152	14,5
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	5 759	13 646	-57,8	-9 230	
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	333	-122		0	
Suojauslaskennan nettotulos	0	-27		-40	-33,0
Muut tuotot	1 425	2 183	-34,7	2 279	-4,2
Tuotot yhteensä	51 573	55 608	-7,3	30 381	83,0
Henkilöstökulut	-9 308	-9 785	-4,9	-9 029	8,4
Muut hallintokulut	-13 221	-12 457	6,1	-11 004	13,2
Muut kulut	-8 271	-8 048	2,8	-5 699	41,2
Kulut yhteensä	-30 800	-30 290	1,7	-25 732	17,7
Kulu-tuotto -suhde	59,72	54,47		84,70	
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusvaroista	-6 573	-2 028		-1 893	7,1
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumiset	-916	-57		44	
Liikevoitto	13 284	23 233	-42,8	2 800	
Tilikauden voitto	11 326	13 655	-17,1	2 281	

*) Muutos 2020-2019

***) Muutos 2019-2018

Pankin korkokatteeksi muodostui 25,7 miljoonaa euroa (23,7). Korkokate kasvoi 2,0 miljoonalla eurolla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatetta vahvistivat suojaavista korkojohdannaisista saadut korot, joiden määrä korkokatteessa oli 1,4 miljoonaa euroa (1,2).

Korkotuottojen määrä oli 28,3 miljoonaa euroa (27,4), jossa kasvua edellisvuodesta oli 1,0 miljoonaa euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen ja suorien korkosijoitusten korkotuotot. Korkokulut olivat 2,6 miljoonaa euroa (3,7). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 1,0 miljoonaa euroa. Korkokulut koostuvat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista sekä säästöpankkien keskuspankin velkojen koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 18,4 miljoonaa euroa (16,2). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 20,8 miljoonaa euroa (18,7) ja palkkiokulujen 2,5 miljoonaa euroa (2,5). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 7,9 miljoonaa euroa (7,1), josta välitetyistä kiinnitysluotto pankin luotoista saadut palkkiot olivat 3,6 miljoonaa euroa (3,2) ja muista välitetyistä tuotteista 4,2 miljoonaa euroa (4,0). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 6,8 miljoonaa euroa (6,7), palkkiot maksuliikenteestä 7,7 miljoonaa euroa (6,0), palkkiot omaisuuden hoidosta, vakuutuksista ja lainopillisista tehtävistä 5,2 miljoonaa euroa (4,8) ja palkkiot takauksista 0,6 miljoonaa euroa (0,6).

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui 5,8 miljoonaa euroa (13,6). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja -tappioita -0,3 miljoonaa euroa (0,3) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja -tappioita 6,3 miljoonaa euroa (13,3). Lisäksi tuloserä sisältää valuuttatoiminnan nettotuotot -0,2 miljoonaa euroa (0,0).

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot olivat 0,3 miljoonaa euroa (-0,1), josta myyntivoitot ja -tappiot olivat 0,2 miljoonaa (0,0). Suojauslaskennan nettotulos oli 0,0 miljoonaa euroa (0,0). Erä muodostuu käy-

pää arvoa suojaavien korkojohdannaisien ja suojattavien kohteiden käypien arvojen muutosten erotuksesta.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 1,4 miljoonaa euroa (2,2). Saadut osingot olivat 0,9 miljoonaa euroa (1,1), jossa vähennystä edellisvuoteen oli 0,2 miljoonaa euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui -0,4 miljoonaa euroa (-0,2). Ero, 0,2 miljoonaa euroa, johtui kohdennetuista arvonalennuksista ja myyntitappioista sijoituskiinteistöistä. Liiketoiminnan muut tuotot vähenivät 0,9 miljoonaan euroon (1,3).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 9,3 miljoonaa euroa (9,8), mikä oli 0,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Muut hallintokulut kasvoivat 6,1 prosenttia, 13,2 miljoonaan euroon (12,5). Kulujen nousu johtui pääosin pankin it-kulujen ja SP-Ryhmän keskitettyjen palveluiden kehittämisestä. Muut kulut, 8,3 miljoonaa euroa (8,0), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 1,7 miljoonaa euroa (1,6). Arvonalentumisia omassa käytössä olevien kiinteistöyhteisöjen osakkeista kirjattiin 0,2 miljoonaa euroa (0,5). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 7,4 prosenttia, 6,4 miljoonaan euroon (5,9).

Koronaviruspandemia on vaikuttanut heikentävästi Säästöpankki Optian luottosalkun näkymiin ja kasvattanut odotettavissa olevia luottotappioita. Säästöpankki Optia on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaariota marraskuussa. Skenaarioissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaarioille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä. Keväällä myönnetty lyhennysvapaat ovat pääsääntöisesti päättyneet syys-lokakuussa ja niistä

merkittävää osaa ei ole jatkettu. Lainahoitojoustojen määrä on säilynyt vakaana.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 6,6 miljoonaa euroa (2,1). Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja takauksista olivat 2,2 miljoonaa euroa (1,4). Toteutuneita luottotappioita kirjattiin tilikaudella 4,5 miljoonaa euroa (0,7) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatuista saamisista -0,1 miljoonaa euroa (0,0). Sijoitusomaisuuden arvonalentumistappiot olivat yhteensä -0,9 miljoonaa euroa (-0,1).

Säästöpankki Optian luottosalkun laatu on hyvällä tasolla ja valtaosa luotoista on vakuudellisia. Pan-kin järjestämättömien saamisten määrä säilyi hyvin maltillisella tasolla, ollen 14,8 miljoonaa euroa (20,4). Taseen tappiota koskeva odotettavissa ole-

vien luottotappioiden vähennyserä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 10,6 miljoonaa euroa (8,4), eli 0,82 % (0,67 %) prosenttia lainoista ja saamisista. Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen maltillisina.

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2020 aikana 4,0 prosenttia ja oli vuoden lopussa 1 740,1 miljoonaa euroa (1 672,4). Taseessa olevien luottojen määrä oli 1 277,9 miljoonaa euroa. Luottojen keskikorko oli 1,8 prosenttia. Talletusten määrä oli 1 164,9 miljoonaa euroa ja niiden keskikorko 0,06 prosenttia.

Säästöpankki Optian taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019	Muutos-% **)	31.12.2018	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 278 251	1 248 777	2,4	1 099 547	13,6
Luotot	1 277 890	1 248 357	2,4	1 099 255	13,6
Muut saamiset	361	419	-14,0	292	43,7
Sijoitukset	436 707	403 111	8,3	385 774	4,5
Saamiset luottolaitoksilta	148 817	108 799	36,8	115 913	-6,1
Saamistodistukset	114 140	122 541	-6,9	73 452	66,8
Osakkeet ja osuudet	154 917	151 753	2,1	176 003	-13,8
Kiinteistöt	18 833	20 017	-5,9	20 405	-1,9
Johdannaissopimukset	9 785	7 326	33,6	1 434	
Johdannaissopimukset vastaavaa	9 785	7 326	33,6	1 434	
Yleisön talletukset *)	1 164 937	1 087 809	7,1	979 799	11,0
Velat luottolaitoksille	294 749	318 567	-7,5	290 225	9,8
Oma pääoma	205 544	194 049	5,9	174 193	11,4
Tilinpäätössiirtojen kertymä	49 585	50 377	-1,6	42 202	19,4
ROA %	0,6	1,2		0,1	
Omavaraisuusaste	14,1	14,0		13,8	
Vakavaraisuussuhde	23,93 %	23,41 %		22,75 %	

*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta

***) Muutos 2020-2019

****) Muutos 2019-2018

Luotonanto

Säästöpankki Optian luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 1 707,8 miljoonaa euroa (1 644,9). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 1 277,9 miljoonaa euroa (1 248,4) sekä pankin välittämät Sp-Kiinnitysluottopankin, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 429,9 miljoonaa euroa (396,6).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 438,9 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 62,9 miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat markkinakavun mukainen antolainauksen kasvu sekä asiakkaiden lyhennyslykkäykset.

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen maltillisella tasolla. Yli 90 päivää erääntyneet saamiset olivat 14,8 miljoonaa euroa (20,4) eli 5,6 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneiden saamisten määrä 0,9 prosenttia (1,2) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä. Lisäksi lainanhoitojoustolliset saamiset olivat 50,0 miljoonaa euroa (3,3). Lainanhoitojoustolliset saamiset ovat saamisia, joiden lainaehdot on neuvoteltu uudelleen tai asiakkaan rahoitusta on järjestelty heikentyneen maksukyvyyn johdosta. Lainanhoitojoustollisten saamisten kasvuun vaikutti erityisesti asiakkaille keväällä 2020 myönnetty lyhennyslykkäykset.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset. Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 15,6 miljoonaa euroa (17,2) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 93,3 miljoonaa euroa (77,5) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin

muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.7.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 148,8 miljoonaa euroa (108,8). Määrä oli 40,0 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 114,1 miljoonaa euroa (122,5), mikä on 6,9 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 154,9 miljoonaa euroa (151,8). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 47,5 miljoonaa euroa (44,9) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 107,4 miljoonaa euroa (106,9). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 18,8 miljoonaa euroa (20,0). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 9,6 miljoonaa euroa (10,1) ja sijoituskiinteistöjen arvo 9,3 miljoonaa euroa (9,9). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.7.

Vuoden 2020 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja/tai kiinteistöjä 0,6 miljoonaa euron arvosta ja osti 0,1 miljoonalla eurolla. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 0,2 miljoonan euron nettomääräistä myyntitappiota. Pankki kirjasi arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta yhteensä -0,7 miljoonaa euroa (-0,9).

Johdannaisopimukset

Pankki käyttää johdannaisopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastavaa -puolella, tase-erässä Johdannaisopimukset, oli yhteensä 9,8 miljoonaa euroa (7,3), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 9,8 miljoonaa euroa (7,3) ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten 0,0 miljoonaa euroa (0,0). Pankki suojaasi käyvän arvon suojauksella avistaehdoista talletussalkkua. Suojausinstrumenttina olivat koronvaihtosopimukset. Lisäksi pankki suojaasi osaketalletusten

arvonmuutoksia osakeoptioilla. Rahavirran suojauksella pankki suojasi vaihtuvakorkoisen antolainauksen tulevaa korkovirtaa, jossa suojausinstrumenttina olivat korko-optiot ja/tai koronvaihtosopimukset.

Johdannaisopimukset eritellään liitetiedoissa 1.5 ja 1.19. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista.

Talletusten määrä vuoden lopussa oli 1 164,9 miljoonaa euroa (1 087,8). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 77,1 miljoonaa euroa eli 7,1 prosenttia. Talletukset käyttely- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 103,5 miljoonaa euroa eli 10,9 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 1 050,2 miljoonaa euroa (946,7). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 26,4 miljoonaa euroa eli 18,7 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 114,7 miljoonaa euroa (141,1).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla. Velat luottolaitoksille olivat 294,7 miljoonaa euroa (318,6). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille, jotka olivat 16,2 miljoonaa euroa (0,0). Muita velkoja ovat mm. repomyynnit, joiden määrä vuoden vaihteessa oli 16,2 miljoonaa euroa (0,0). Pankki ei laskenut vuoden aikana liikkeeseen uusia velkakirjalainoja. Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtävistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 205,5 miljoonaa euroa (194,0). Muutosta edelliseen tili-

kauteen verrattuna oli 11,5 miljoonaa euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 2,1 miljoonaa euroa (1,9). Määrä koostui käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen käyvän arvon ja odotettujen luottotappioiden muutoksesta 2,1 miljoonaa euroa.

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 49,6 miljoonaa euroa (50,4), josta luottotappiovaraus oli 49,6 miljoonaa euroa (50,4). Vuonna 2020 luottotappiovarausta purettiin -0,8 miljoonaa euroa (kasvatettiin 8,2 miljoonaa euroa), jonka jälkeisen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,1 prosenttia saamisista. Varauksesta 4,3 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankki- liitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavarai-

suuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä. Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 841 000 euroa.

Sijoittajien turva

Säästöpankki Optia kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat. Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuudenhallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa pankki arvioi pääomanmäärän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuudenhallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia pankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelekkyyteen, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan pankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuudenhallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Pankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääomanjatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitteet ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Pankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat kiinteistövakuudellisista saamisista, yrityssaamisista ja vähittäissaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositionalle.

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Säästöpankki Optian pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus ja
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Finanssivalvonnan 4.7.2019 tekemä päätös uudesta pilari 2 pääomavaatimuksesta tuli voimaan 31.3.2020, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymälle asetettu pilari 2 pääomavaatimus nousi 0,5 prosentista 1,25 prosenttiin. Vaatimuksen määrä perustuu EKP:n LSI-pankkeja koskevaan SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) -metologiaan, jossa lisäpääomavaadeprosentti perustuu valvojan arvion kokonaisarvosanaan. Lisäpääomavaatimus tulee täyttää ydinpääomalla, koskee Säästöpankkien yhteenliittymää ja on voimassa enintään kolme vuotta 31.3.2023 asti.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainmi-

nisteriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaavälineiden käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII-puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 6.4.2020 järjestelmäriskipuskurin poistamisesta suomalaisilta luottolaitoksilta, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus aleni 1 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonnan päätöksen tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä edistää luottolaitosten kykyä rahoittaa taloutta.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 29.6.2020 muuttaa enimmäisluototussuhdetta niin, että muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluototussuhde palautetaan lakisääteiselle perustasolle 90 %:iin. Finanssivalvonta ei asettanut vuonna 2020 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on myöntänyt Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Säästöpankki Optia julkistaa vakavaraisuuslasken-

nan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuositarkastuksessa julkaistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Vuonna 2021 merkittävimmät vakavaraisuuteen vaikuttavat sääntelymuutokset ovat uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen päivitykset (CRR2). Aiempaa laajemman maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto tulee kasvattamaan riskipainotettujen saamisten yhteismäärää 1.1.2021 alkaen. Sitova 3 %:n vaade vähimmäisvähimmäisomavaraisuusasteelle ja pysyvän varainhankinnan (NSFR) 100 %:n vähimmäisvaade tulevat voimaan 28.6.2021 osana vakavaraisuusasetuksen päivityksiä. Lisäksi CRR2 sisältää muutoksia muun muassa sijoitusrahastosijoitusten, johdannaisten ja pk-yritysluotonannon vakavaraisuusvaatimuksiin.

Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankki-

en yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta. Säästöpankkiryhmän Pilari III raportti ja tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Säästöpankki Optian omat varat yhteensä olivat 239,9 miljoonaa euroa (229,3), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 105,4 miljoonaa euroa (103,6). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 239,9 miljoonaa euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 239,9 miljoonaa euroa (229,3).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen.

Säästöpankki Optian vakavaraisuussuhde säilyi edelleen vahvalla tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde nousi 0,52 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 23,93 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 23,93 % (23,41 %).

Omat varat (1000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	245 212	234 350
Vähennykset ydinpääomasta	-5 384	-5 046
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	239 828	229 304
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	239 828	229 304
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä		
Vähennykset toissijaisesta pääomasta		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä		
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	239 828	229 304
Riskipainotetut erät yhteensä	1 002 016	979 594
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	884 565	873 437
josta vastuun arvonoiikauriski (CVA)	17 034	15 099
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	12 239	11 084
josta operatiivisen riskin osuus	88 177	79 974
Vakavaraisuustunnusluvut		
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	23,93 %	23,41 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	23,93 %	23,41 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	23,93 %	23,41 %

Pääomavaatimus (1000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Omat varat	239 828	229 304
Pääomavaatimus yhteensä*	105 357	103 646
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus		
Pääomapuskuri	134 471	125 658

- * Pääomavaatimus muodostuu lakisäätisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8%, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5%, ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Säästöpankki Optian positiiviseen vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat hyvä tilikauden tulos sekä riskipainoitettujen erien maltillinen nousu.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 13,41 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu voimassa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

	2020	2019
Ensisijainen pääoma	239 828	229 304
Vastuiden kokonaismäärä	1 789 035	1 711 762
Vähimmäisomavaraisuusaste	13,41 %	13,40 %

Säästöpankkiryhmän Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

Kriisintarkkaisuunitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten- ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisintarkkaisuohjelmasta tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkkaisuunittelusta). Kriisintarkkaisuunitelman toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakaussuunnitelma (Laki rahoitusvakaussuunnittelusta, 1995/2014). Rahoitusvakaussuunnitelma asetti syyskuussa 2019 Säästöpankkien yhteenliittymälle vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astui voimaan heti. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin, Sp-Keskuspankkiin tai Sp-Kiinnitysluottopankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakaussuunnitelma päätti, että Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL -vaade on 10,3 prosenttia velkojen ja omien varojen yhteismäärästä.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seurantaa. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitus-riskikeskittyviä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiuhan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävällä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johdoto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance -toiminnon tavoitteena on varmis-

taa, että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmätyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriski- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteita. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisso- pimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Säästöpankkiryhmässä pankkitoiminnan keskeiset asiakasryhmät ovat henkilöasiakkaat, yritysasiakkaat sekä maatilayrittäjät ja muut pienyritykset. Pankkitoiminnan varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina Säästöpankkien asiakkaille.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla. Keskusyhteisön riskienvalvonta valvoo, että jäsenluottolaitokset noudattavat näitä periaatteita.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vaka- varaisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja mikro - ja pienet yritykset, elinkeinoharjoittajat sekä maa- ja metsätalousasiakkaat. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 61,4 % (63,0 %). Maaseutuyrittäjien osuus taseessa olevista luotois-

ta on 7,7 % (8,0 %) ja muiden 30,9 % (29,0 %). Valtaosa, 69,6 % (70,6 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

Yksityisasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu paikallisen säästöpankin hyvään asiakastuntemukseen sekä arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

IFRS 9 -standardin myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Yksityisasiakkaiden luokitukset ovat pääsääntöisesti hyviä. Yksityisasiakkaiden luokitukset ovat pääsääntöisesti hyviä tai erinomaisia. Yksityisasiakaskannan riskiluokitukset ovat hieman parantuneet vuoden 2020 aikana.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Yrityisasiakkaiden luotonmyönnessä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan. Elinkeinonharjoittajat ja toiminnit hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Erityistä osaamista vaativa asiakas voidaan tapauskohtaisesti siirtää hoidettavaksi yritysasiakkaaksi. Yritysasiakkaana hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiittiyhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

IFRS 9 standardin mukaisesti luotot luokitellaan 9

riskiluokkaan. Asunto-osakeyhtiöiden määrä yritysasiakkaiden luottokannassa on jatkanut kasvuun vuoden 2020 aikana. Kannan kasvulla on ollut vaikutusta sekä kannan keskimääräisen riskiluokitusten paranemiseen, että odotettavissa olevien luottotappioiden maltilliseen kasvuun suhteessa luottokannan kasvuun.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin luottoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määritellyjä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan ja mitataan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, odotettavissa olevia luottotappioita, ongelmasaamia ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista, maksuviiveistä, odotettavissa olevista luottotappiosta, ongelmasaamisista ja järjestämättömistä luotoista. Luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain ja toimialoittain ja raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen näiden lisäksi myös luottoluokittain.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamia, viivästyneiden maksujen, lainahoitojoustoja ja järjestämättömiä saamia seurataan säännöllisesti. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan

vastuita, joissa asiakas on luokiteltu maksukyvyttö-
mäksi joko yli 90 päivää erääntyneiden merkittävien
saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epäto-
dennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan.

Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asi-
akkaan saatavat ovat rästissä 1-3 kuukautta, samal-
la asiakas on jo ns. potentiaalinen ongelma-asiakas.
Pankin viivästyneet saamiset pysyivät suhteellisesti
edellisen vuoden tasolla ja olivat noin 0,5 prosenttia
(0,5) luottokannasta. Covid-19 pandemialla ei vuo-
den 2020 aikana ollut merkittävää vaikutusta mak-
suviiveisiin keväällä myönnettyjen lyhennysvapait-
ten takia, jotka kattoivat koko toimialan.

Järjestämätön saaminen on yli 90 pv erääntynee-
nä saamisena raportoitu jäljellä oleva pääoma saa-
misesta, jonka korko tai pääoma on ollut eräänty-
neenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Pankin
järjestämättömät saamiset pienenevät edelliseen
vuoteen verrattuna ja olivat vuoden lopussa 0,9 %
(1,2 %) luottokannasta. Järjestämättömien saamis-
ten määrä pysyi vuoden 2020 maltillisella tasolla
keväällä myönnettyjen lyhennysvapaiden johdosta.
Keskimääräinen maturiteetti lyhennysvapailta oli 7
kuukautta ja merkittävää osaa vuoden 2020 lopus-
sa erääntyneistä lyhennysvapaista ei enää jatkettu.

Järjestämättömien määritelmä ja määrä tulee kas-
vamaan vuoden 2021 aikana, kun Säästöpankkiryh-
mään kuuluvat luottolaitokset tulevat noudattamaan
EU 2018/171 mukaisesti määriteltyjä kynnysarvoja
maksukyvyttömyyden määrittelyssä 1.1.2021 alkaen.

Lainanhoitajoustoina raportoidaan saamiset, joi-
den ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan hei-
kentyneestä maksukyvyystä johtuen. Uudelleen
neuvoteltujen saamisten lainaehtoja on helpotettu
asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuen esi-
merkiksi myöntämällä lyhennysvapaa, jonka kesto
on 6-12 kuukautta. Tietyissä olosuhteissa velallisen
joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle an-
netaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai
luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä taval-
la pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja
välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoi-
tojoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asi-
akkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja
tilapäisiä. Pankin lainanhoitajoustoollisia saamisia oli
yhteensä 50,0 miljoonaa euroa (3,3 milj. euroa). Ar-

vonalentuminen ja odotettavissa olevat luottotappi-
ot on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä
esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria
määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vasta-
puolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama.

Yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle
ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen
kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa
säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvonta-
viranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vah-
vistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien
aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteil-
lä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaoh-
jeilla sekä yhteenliittymä että yksittäisellä jäsenluot-
tolaitostasolla. Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia,
joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuk-
sen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista va-
roista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan
sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella
pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn näh-
den alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että
pankki ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevis-
ta odotetuista ja odottamattomista kassauslosvirta-
uksista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi
pankin taloudellista asemaa. Pankin liiketoiminta
on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana
kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva ra-
hoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asi-
akkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoite-
taan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiris-
kistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likvi-
diteettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavois-

ta, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Säästöpankki Optia hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan sekä tarvittaessa Säästöpankkien Keskuspankin kautta haetulla tukkumarkkinarahoituksella. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleerahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 67 300 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on säilyttää jälleerahoituksensa maturiteetti riittävän pitkänä kestävässä vuodenkin mittaisen markkinahäiriön ja ylläpitää laajaa rahoitus pohjaa.

Pankki on saanut Säästöpankkiliitto osk:lta luvan olla soveltamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat erittäin likvideihin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin Säästöpankkien Keskuspankissa. Pankin taseessa olevista luotoista on 18,7 % (16,5 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2020 aikana pankin rahoitusasema pysyi hyvänä.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleerahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista. Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti markkinahintojen muutoksen aiheuttamaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvo riskin kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski.

Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti (ns. trading -toiminta). Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen. Pankilla voi olla EU:n vakavaraisuusasetuksen 94 artiklassa määri-

telty ns. pieni kaupankäyntivarasto. Määritelmän mukaisesti luottolaitoksen tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin eriin sisältyvän kaupankäyntivarastoon liittyvän liiketoiminnan koko on kuukausittain kuukauden viimeisen päivän tietoja käyttäen tehtävän arvioinnin perusteella enintään 5 % laitoksen kokonaisvaroista ja enintään 50 milj. euroa. Pankilla ei ole pientä kaupankäyntivarastoa.

Sijoitus- ja likviditeettisalkku

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksien arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Pankin hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet. Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti. Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Osakeriskiä syntyy pääsääntöisesti jäsenluottolaitosten likviditeetti- ja sijoitussalkuista.

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Valuuttariskiä voi syntyä vähäisessä määrin lähinnä sijoitussalkun sijoitusrahasto-omistuksista ja valuuttakassan kautta. Pankin ottolainauksessa tai likviditeettipuskurissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Pankin valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä). Hyödykeriskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta. Pankin liiketoimintaan mukaan lukien sijoitustoiminta ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat.

Keskeinen rahoitustaseen sisältämien markkina-

riskien mittaamisen ja seurannan väline on pankin vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa rahoitustaseeseen markkinariskeille varataan pääomaa sekä normaalissa että stressiskenaariossa.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloriskin kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseesta, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkuista. Pankin kaupankäyntivarasto ovat vakavaraisuusasetuksessa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto, jonka korkoriskipositio ovat vähäinen.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloriski).

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä.

Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki käyttää korkokatteen suojaamisessa koronvaihtosopimuksia. Johdannaisten korkoriskiä seurataan erikseen sekä nykyarvo- että tuloriskilaskennassa.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden

horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2020 9,5/-6,4 prosenttia vuoden 2020 korkokatteesta. Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2020 +9,5 /-6,4 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti + 17,7 / -12,0 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaisopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Liiketoimintastrategiansa mukaisesti pankki on pienentänyt kiinteistösijoituksiin sitoumuneita pääomia myymällä kohteitaan sekä vuosittaisilla arvostustarkastuksilla. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu sekä tuottoarvomenetelmällä että kauppahintamenetelmällä. Markkina-perusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käytötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti

hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin, eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.7 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 9,6 miljoonaa euroa (10,1). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma vähäni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 9,6 (10,3) miljoonaa euroa, mikä on 1 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto oli 4,72 prosenttia (2,09). Koko sijoituskiinteistö-omaisuuden nettotuotto prosentti oli -3,70% johtuen tehdyistä arvonalennuksista omassa käytössä oleviin kiinteistöihin.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita. Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottotason linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaa-

miseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuus suunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakioehtoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annetuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 5.10.2020 ja valitsivat neljä tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Säästöpankki Optian isäntiin kuuluu 80 isäntää. Isäntien puheenjohtajana on toiminut maanmittausinsinööri Kari Tuppurainen ja varapuheenjohtajana rikoskomisario Veli Pallonen. Kevätkokouksessa isännät vahvistivat vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin tilikauden voitosta 13 655 311,81 euroa päätettiin siirtää 13 655 311,81 euroa pankin vapaan oman pääoman rahastoon.

Isäntien syyskokouksessa päätettiin henkilövalinnoista. Isäntien uusiksi jäseniksi valittiin Tiina Juutinen, Leila Logren, Mikko Rajamäki ja Kari Riihola Ylä-Savosta, Sakari Jorma ja Liisa Terho Oulusta, Kirsi Soinen Kuopiosta ja Markus Autio Kajaanista. Isäntien puheenjohtajana jatkaa maanmittausinsinööri Kari Tuppurainen ja varapuheenjohtajana filosofian tohtori Sari Lähteinen. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Antti Kääriäinen.

Säästöpankki Optian hallitukseen kuuluu 8 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Antero Savolainen ja varapuheenjohtajana Heikki Kauhanen sekä pankin toimitusjohtajana Kalevi Hilli 31.3.2020 asti varatoimitusjohtajanaan Heikki Paasonen ja 1.4.2020 alkaen toimitusjohtajana Heikki Paasonen ja varatoimitusjohtajana Petri Korolainen. Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 14 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Hedman Kirsi, toimitusjohtaja, 1.7.2019-
Kauhanen Heikki, toimitusjohtaja, 1999-2020
Korkiakoski Juha, rehtori, 2013-
Liukkonen Tiina-Liisa, talousjohtaja, 2019-
Lukkarinen Ilpo, toimitusjohtaja, 2012-
Määttä Katja, toimitusjohtaja, 2013-
Savolainen Antero, toimitusjohtaja, 2011-
Toivanen Heikki, toimitusjohtaja, 2009-

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 128 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 121 (136) ja osa-aikaisia 7 (10) henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 47 vuotta. Säästöpankki Optia muokkasi organisaatiotaan ja toimintamalliaan vuoden 2020 lopulla ja toteutti yt-neuvottelut vastatakseen asiakaskäyttäytymisen ja toimintaympäristön muutoksiin.

Pankin tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tarkastajana KHT Antti Kääriäinen ja varatilintarkastajana KHT Katri Hokkanen. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen säästöpankkiryhmän sisäiselle tarkastukselle. Sisäisenä tarkastajana on toiminut Mika Miettinen. Pankin Risk & Compliancea office-rina on toiminut 15.3.2020 saakka Jenna Hyvönen ja 16.3.2020 alkaen Ville Pekkala.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankin hallintoa hoitavat isännät, jotka ovat tallettajien edustajia. Säästöpankkikokouksessa valitut tallettajien edustajat ja isännät valitsevat isäntien syyskokouksessa isännät. Isäntien tehtävänä on valita pankin hallituksen jäsenet, vahvistaa pankin toimintaa koskevat säännöt ja yleiset ohjeet sekä käsitellä pankin tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen.

Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Hallituksen tehtävänä on päättää merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan mää-

räyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin Hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 luvun säännöksiä ja säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteita. Lisäksi palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Säästöpankki Optiassa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitostoimintaa koskevan lain 8 luvun 9, 11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei ylitä 50.000 euroa. Muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei myöskään ylitä 100 %:a palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankissa palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä sisältää osioita rahallisesta palkitsemisesta ja muista palkitsemisen muodoista, kuten ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä. Rahallinen palkitseminen on siis vain yksi osa kokonaisuutta ja painoarvoa asetetaan myös muihin palkitsemisen keinoihin.

Palkitsemisjärjestelmä on yhdenmukainen pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja to-

teutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen sekä isäntien jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio. Hallituksen puheenjohtaja saa kokouspalkkion lisäksi vuosikohtaisen palkkion. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään 3 kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen. Mikäli muuttuvan palkkion määrä ylittää 50.000 euroa, huomioidaan että sen maksamisen on suoritettava muuna kuin käteissuorituksena. Yli 50.000 euron ylittäviä palkkioita varten on oltava ennen palkitsemiskauden alkua palkitsemisessa käytettävä sijoitusinstrumentti, mikä on vaihdettavissa joko ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Rahoitusvälineiden on heijastettava yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä. Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitolaissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu. Pilari III:n mukaiset palkitsemis-

ta koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Figure Taloushallinto Oy:ssä, jonka osakekannan Säästöpankkiliitto osk omistaa tasaosuuksin kolmen muun pankkiryhmän kanssa. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oy:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja sekä rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Yhteiskuntavastuu

Säästöpankki Optian tiedot yhteiskuntavastuusta sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistavaan vastuullisuusraporttiin. Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on määritelty Säästöpankkiryhmän hallinnointiperiaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkien yhteenliittymän hallinnointiperiaatteita samoin kuin muita yhteenliittymän sisäisiä ohjeita. Hallinnointiperiaatteissa määritellään myös Säästöpankkiryhmän yhteiskuntavastuu. Hallinnointiperiaatteissa määritelty yhteiskuntavastuu pitää sisällään taloudellisen vastuun, sosiaalisen vastuun, yhteisön hyvinvoinnin edistämisen sekä ympäristövastuun. Lisätietoja

Säästöpankkiryhmän vastuullisuudesta sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistava vastuullisuusraportti löytyy sivuilta www.saastopankki.fi.

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2021

Pankin asiakasliiketoiminnan arvioidaan kehittyvän tasaisesti vuoden 2021 aikana. Pankin tuloskehityksen arvioidaan pysyvän hyvänä, jos korkotasossa tai arvopaperimarkkinoilla ei tapahdu voimakkaita muutoksia. Mikäli korkotasoa nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voi kuitenkin aiheuttaa arvonalentumistappioiden lisääntymisen. Mikäli arvopaperimarkkinat laskevat, on tällä pankin tulokseen negatiivinen vaikutus. Kilpailutilanteen pysyessä kireänä pankin saamat marginaalit voivat laskea, jolla voi olla pankin tulosta heikentävä vaikutus.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Säästöpankki Optian voitonjakokelpoiset varat ovat 193 660 321,63 euroa, josta tilikauden voitto on 11 326 146,12 euroa.

Hallitus ehdottaa isäntien kokoukselle, että tilikauden voitto 11 326 146,12 euroa siirretään edellisten tilikausien voittovaroihin.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut	x 100
Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta	

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot	x 100
Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)	

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot	x 100
Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)	

Omavaraisuusaste

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä	x 100
Taseen loppusumma	

Vakavaraisuussuhde

Omat varat yhteensä	x 8 %
Riskipainotetut vastuut yhteensä	

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ydinpääoma (CET1)	x 100
Riskipainotetut vastuut yhteensä	

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ensisijainen pääoma (T1)	x 100
Riskipainotetut vastuut yhteensä	

Vähimmäisomavaraisuusaste

Ensisijainen pääoma yhteensä	x 100
Vastuut yhteensä	

TILINPÄÄTÖS

Säästöpankki Optian tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2020 eur	1.1. - 31.12.2019 eur
Korkotuotot	28 343 988,66	27 390 873,48
Korkokulut	-2 637 885,06	-3 660 429,57
KORKOKATE	25 706 103,60	23 730 443,91
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	913 834,92	1 086 425,68
Palkkiotuotot	20 827 444,08	18 701 672,58
Palkkiokulut	-2 477 140,62	-2 503 059,27
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	5 758 864,38	13 645 776,85
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat nettotuotot	332 594,84	-122 138,73
Suojauslaskennan nettotulos	289,61	-26 946,15
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-433 731,34	-204 840,27
Liiketoiminnan muut tuotot	944 572,14	1 300 987,60
Hallintokulut	-22 528 836,21	-22 242 383,38
Henkilöstökulut	-9 308 236,07	-9 785 355,42
Muut hallintokulut	-13 220 600,14	-12 457 027,96
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 895 269,58	-2 112 295,81
Liiketoiminnan muut kulut	-6 375 724,96	-5 935 653,51
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista	-6 572 889,99	-2 028 194,74
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	-916 128,22	-56 572,03
LIIKEVOITTO	13 283 982,65	23 233 222,73
Tilinpäätössiirrot	791 341,12	-6 100 738,73
Tuloverot	-2 749 177,65	-3 477 172,14
"VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO VEROJEN JÄLKEEN"	11 326 146,12	13 655 311,86
Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO	11 326 146,12	13 655 311,86

Säästöpankki Optian tase

VASTAAVAA

	31.12.2020 eur	31.12.2019 eur
Käteiset varat	1 057 369,08	1 107 969,48
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	58 541 672,50	50 910 435,00
Saamiset luottolaitoksilta	148 817 455,51	108 799 196,69
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 278 250 845,62	1 248 776 500,85
Saamistodistukset	55 597 939,88	71 631 058,37
Julkisyhteisöiltä	821 067,38	764 130,48
Muilta	54 776 872,50	70 866 927,89
Osakkeet ja osuudet	154 917 015,27	151 753 384,74
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjissä	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	0,00	0,00
Johdannaispimukset	9 784 510,68	7 325 680,18
Aineettomat hyödykkeet	5 103 423,40	4 762 118,86
Aineelliset hyödykkeet	18 631 159,40	19 855 795,04
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	9 184 849,05	9 806 593,15
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	8 777 293,25	9 254 416,90
Muut aineelliset hyödykkeet	669 017,10	794 784,99
Muut varat	2 599 276,57	205 505,43
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	6 382 274,26	6 992 321,37
Laskennalliset verosaamiset	371 384,25	231 995,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 740 054 326,42	1 672 351 961,40

VASTATTAVAA

	31.12.2020 eur	31.12.2019 eur
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	294 749 497,15	318 566 819,03
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 177 346 417,70	1 098 782 521,01
Talletukset	1 174 798 854,89	1 095 212 655,31
Muut velat	2 547 562,81	3 569 865,70
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	0,00	0,00
Muut velat	6 347 198,64	4 759 506,66
Siirtovelat ja saadut ennakot	5 615 048,07	5 102 477,84
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	866 779,11	715 292,63
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 484 924 940,67	1 427 926 617,17
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	49 585 227,40	50 376 568,52
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	49 585 227,40	50 376 568,52
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 336,37	1 336,37
Kantarahasto/Lisäpääoma	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut sidotut rahastot	11 882 500,35	11 713 263,83
Vararahasto	9 780 074,81	9 780 074,81
Käyvän arvon rahasto	2 102 425,54	1 933 189,02
Muut rahastot	0,00	0,00
Vapaat rahastot	2 103 300,22	2 103 300,22
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,00	0,00
Muut rahastot	2 103 300,22	2 103 300,22
Edellisten tilikausien voitto	180 230 875,29	166 575 563,43
Tilikauden voitto	11 326 146,12	13 655 311,86
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	205 544 158,35	194 048 775,71
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 740 054 326,42	1 672 351 961,40

SÄÄSTÖPANKKI OPTIAN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020 eur	1.1.-31.12.2019 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	11 326 146,12	13 655 311,86
Tilikauden oikaisut	12 199 062,61	14 274 663,18
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-47 646 467,62	-80 220 392,93
Saamistodistukset	7 697 298,43	-46 553 922,81
Saamiset luottolaitoksilta	-17 084 077,80	-884 284,66
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	-35 949 302,34	-70 405 080,54
Osakkeet ja osuudet	-526 661,88	34 950 181,95
Muut varat	-1 783 724,03	2 672 713,13
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	53 048 668,77	47 238 140,00
Velat luottolaitoksille	-23 817 321,88	13 780 612,53
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	76 105 355,80	34 452 858,89
Muut velat	760 634,85	-995 331,42
Maksetut tuloverot	-1 535 295,45	-666 303,02
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	27 392 114,43	-5 718 580,91
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-2 636 968,65	-3 110 692,91
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	0,00	-1 725 129,22
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 272 816,38	0,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	403 650,00	100 000,00
Investointien rahavirta yhteensä	-4 506 135,03	-4 735 822,13
Rahavarojen nettomuutos	22 885 979,40	-14 454 403,04
Rahavarat tilikauden alussa	99 016 635,14	107 495 727,67
Rahavarat tilikauden lopussa	121 902 614,54	99 016 635,14
- Sulautumisessa siirtyneet rahavarat		-5 975 310,51
Rahavarat tilikauden lopussa ilman liiketoiminnan luovutuksessa siirtyneitä rahavaroja		93 041 324,63
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	1 057 369,08	1 107 969,48
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	120 845 245,46	97 908 665,66
Yhteensä	121 902 614,54	99 016 635,14
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	28 607 849,35	27 498 868,47
Maksetut korot	2 942 323,09	3 924 222,12
Saadut osingot	913 834,92	1 097 550,48
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	-791 341,12	6 100 738,73
Tuloslaskelman verot	2 749 177,65	3 477 172,14
Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	7 489 018,21	2 084 766,77
Käyvän arvon muutokset	-289,61	26 946,15
"Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä"	2 598 227,94	2 632 973,53
Muut oikaisut	154 269,54	-47 934,14
Yhteensä	12 199 062,61	14 274 663,18

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Säästöpankki Optia kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Ryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsenpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (76/2018) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat ja -velat

Säästöpankki Optia soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardia. Suojaussuhteisiin, joissa suojauskohteena on rahoitusvarojen- tai -velkojen muodostaman salkun käyvän arvon suojaaminen korkoriskiltä ("korkoriskin portfoliosuojaus"), Säästöpankki Optia jatkaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen standardin soveltamista.

Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti kirjataan taseeseen tai taseesta pois kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi tai -kuluksi osana rahoitusvaran tai -velan efektiivistä korkoa.

Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Säästöpankki Optia luokittelee rahoitusvarat myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- jaksotettu hankintameno
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä perustuen liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen pe-

rustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevat pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka pankki hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointijankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhetä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta.

Rahavirtaominaisuuksia arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Jaksotettu hankintameno

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka taivote saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tietyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomaerän koron maksua.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luototappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto tai tappio käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaessa kirjataan velkainstrumenttien osalta tulosvaikutteisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä pankki voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoista sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa vaan siirto tehdään oman pääoman sisällä edellisten tilikausien voittovaroihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan

tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohdonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohdonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa rahavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan pankissa instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tietyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Rahoitusvarojen luokittelun muutokset

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleen luokittelu tehdään vain silloin, kun Säästöpankki Optian rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankki Optia ole tehnyt uudelleenluokittelua kuluneella tilikaudella.

Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan

erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai mikäli erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttämisen taseesta poiskirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että pankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle "läpikulku"-järjestelyllä. Sopimusta voidaan pitää "läpikulku"-järjestelynä kun:
 - velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
 - alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuus-erän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksen avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille,

joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)

- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisesti osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot

Säästöpankki Optia määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa lasketaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella seuraavasti:

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.
- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välisen luottoriskin muutosta arvioitaessa huomioidaan sellaiset asiaankuuluvat käytettävissä olevat tiedot, jotka ovat saatavissa ilman kohtuutonta työpanosta ja kustannuksia. Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan olevan kasvanut merkittävästi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.
- Lainanhoitajousto: jos saatava ei ole järjestämätön, lainanhoitajoustomerkinä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja saatava siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitajousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitajousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- Maksukyvyttömyysmerkintä: Jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheeseen 3.

Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun on todennäköistä, ettei asiakas maksa sovittujen ehtojen mukaisia luottovelvoitteitaan täysimääräisesti ilman, että Säästöpankki Optia turvautuu toimiin, kuten esimerkiksi vakuuden realisointi, tai viimeistään silloin, kun maksu on viivästynyt yli 90 päivää. ECL-laskennassa käytetään samaa maksukyvyttömyyden määritelmää, joka Säästöpankki Optiassa on käytössä luotonantosäännöissä.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3 kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Siirryttäessä vaiheesta 2 vaiheeseen 1 tarkkailujakson pituus

on 3 kuukautta ja siirryttäessä vaiheesta 3 vaiheeseen 2 tarkkailujakso on 12 kuukautta.

Säästöpankki Optia käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate mallilla (Loss Rate*LGD*EAD). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- -EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositason keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennenaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettava odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle raportointipäivälle.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa neljää eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makroekonomisiin ennusteisiin. Laskennassa käytettävät skenaariot ovat perusskenaario, lievä taantuma, syvä taantuma ja optimistinen skenaario ja ne ovat samoja, joita käytetään muutoinkin Säästöpankkiryhmän taloudellisessa suunnittelussa. ECL laskennassa käytettävien skenaarioiden painotukset perustuvat johdon nä-

kemykseen niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Makroekonomiset ennusteet kattavat 5 vuotta, ja niissä on käytetty muun muassa seuraavia makroekonomisia tekijöitä: BKT:n kasvu, investointien kasvu, työttömyysaste, inflaatio, 3 kk ja 6 kk Euribor korot ja asuntojen hintaindeksi.

Säästöpankki Optia on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaariota marraskuussa. Skenaarioissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaarioille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu.

Säästöpankki Optia käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentyneet ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti vaiheessa 3 oleviin saataviin ja oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamalliin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset tai haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto.
- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat pandemiasta johtuvat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Luottokannan analyysin perusteella Säästöpankki Optialla ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä, joiden osalta mallien tuottamaa odotettavissa olevaa luottotappiota olisi tarpeen kasvattaa johdon harkintaan perustuvalla oikaisulla.

Luottokannan laadun tarkastelussa erityistä huomiota on kiinnitetty vaiheessa 3 oleviin saataviin sekä myönnettyjen lyhennysvapaiden määrään, toistuvuuteen ja kohdentumiseen. Keväällä myönnetty lyhennysvapaat ovat pääsääntöisesti päättyneet syyslokakuussa ja niistä merkittävää osaa ei ole jatkettu. Lainahoitajousten määrä on säilynyt vakaana.

Odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Saamistodistusten arvonalentuminen

Säästöpankkiryhmä laskee saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia.

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos sitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitustietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Saamistodistusten luottoriskin merkittävää kasvua arvioidaan laadullisin ja määrällisin kriteerein. Sopimuksen luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, kun sen PD kasvaa joko 2,5 kertaiseksi tai 10 prosenttiyksikköä, sille on tehty lainanhoitajousto tai sillä on yli 30 päivän maksuviive. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset.

Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuiksi tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Säästöpankki Optia suojaa johdannaissopimuksilla korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Suojauksen tavoitteena on vakauttaa korkokatetta ja neutralisoida varojen ja velkojen mahdollinen käyvän arvon muutos.

Säästöpankki Optia soveltaa yleisen suojauslaskennan piirissä oleviin suojaussuhteisiin IFRS 9 standardia. Korkoriskin käyvän arvon portfoliosuojauksiin (makrosuojaus) sovelletaan IAS 39 "carve out" sääntelyä kunnes kyseisiä suojaussuhteita koskeva uusi sääntely astuu voimaan.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde arvostetaan suojauksen ajan käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos kirjataan kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmaan erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen te-

hoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään ”Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot”. Suojaavan johdannaisen arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen. Suojavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisen suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkeltä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pankki ei sovelle luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon. Omasa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti kauppahintamenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton

määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Vähimmäistuottovaateena on pidetty jälleerahoituksen hintaa.

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonkorotuksia. Mikäli arvonkorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle kirjanpitoarvon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonkorotusta on peruutettu vastavasti. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Arvonkorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa. Jos laskennallinen verovelka on olennainen, se ilmoitetaan liitetietona.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus. Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä. Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset. Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimiitit. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuottoihin ja -kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai -kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi. Korkotuotoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 30-40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-10 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Peruspankkijärjestelmä-hankkeen kulut aktivoidaan taseeseen ja poistoajaksi

järjestelmän käyttöönoton jälkeen on 10 vuotta. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa eikä konsernissa ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisasajankohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin ja muiden yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei yhtiötasolla ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Lainat ja saamiset

Saamiset luottolaitoksilta	2020		2019	
Vaadittaessa maksettavat	120 845 185,21	60,25	97 908 659,64	6,02
Keskusrahallaitokselta	119 941 588,18	0	96 930 009,67	0
Kotimaisilta luottolaitoksilta	903 597,03	60,25	978 649,97	6,02
Muut	27 972 270,30	2 344,55	10 890 537,05	0
Keskusrahallaitokselta	27 972 270,30	2 344,55	10 890 537,05	0
Yhteensä	148 817 455,51	2 404,80	108 799 196,69	6,02

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2020		2019	
Yritykset ja asuntoyhteisöt	390 359 778,63	3 966 820,18	355 320 482,31	3 435 284,47
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	618 778,23	4 311,81	540 269,33	7 143,05
Julkisyhteisöt	432 200,00	134,72	1 081 092,23	291,72
Kotitaloudet	878 544 459,75	6 591 229,78	883 852 773,78	4 980 471,32
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8 295 629,01	14 780,31	7 981 883,20	5 774,34
Ulkomaat	0	3 132,51	0	3 357,25
Yhteensä	1 278 250 845,62	10 580 409,31	1 248 776 500,85	8 432 322,15
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	60 707,05	0	62 000,00	0

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset

	2020			Yhteensä	2019 Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
Tase 1.1.2020	932 514,93	730 105,41	7 020 746,00	8 683 366,34	7 232 288,47
Siirrot vaiheeseen 1	173 766,26	-330 645,91	-26 998,13	-183 877,78	-269 140,13
Siirrot vaiheeseen 2	-22 507,07	131 296,77	-21 433,26	87 356,44	170 605,92
Siirrot vaiheeseen 3	-31 774,58	-141 871,63	2 596 930,51	2 423 284,30	1 232 665,59
Uudet saamiset	604 401,20	60 124,35	359 985,34	1 024 510,89	843 824,20
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-400 628,48	-92 080,48	-2 363 862,47	-2 856 571,43	-1 729 034,07
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-103,76	-544,81	-2 809 038,72	-2 809 687,29	-424 657,07
Luottoriskin muutoksen vaikutus	121 495,75	13 495,37	5 090 835,53	5 225 826,65	-127 188,18
Laskentamallin muutosten vaikutus	15 024,10	7 628,27	-4 081 062,85	-4 058 410,48	0
Manuaalisten korjausten vaikutus	0	0	3 393 594,30	3 393 594,30	1 754 001,61
Tase 31.12.2020	1 392 188,35	377 507,34	9 159 696,25	10 929 391,94	8 683 366,34

	2020	2019
Järjestämättömät saamiset, yhteensä	45 195 882,00	48 894 219,00
joista yli 90 päivää erääntyneet saamiset	14 658 181,00	20 601 880,00
joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä	30 537 701,00	28 292 339,00
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	4 441 585,13	669 648,27

1.2 Saamistodistukset

	2020		Saamistodistusten tappioita koskeva vähennyserä
	Yhteensä	Joista keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	12 137 897,38	0	-
Julkinen noteeratut	11 039 997,38	0	0
Muut	1 097 900,00	0	0
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	102 001 715,00	58 541 672,50	-1 099 152,99
Julkinen noteeratut	100 811 539,50	58 541 672,50	-1 095 430,88
Muut	1 190 175,50	0	-3 722,11
Yhteensä	114 139 612,38	58 541 672,50	-1 099 152,99
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	21 050 007,50	0	0

	2019 Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Saamistodistusten tappioita koskeva vähennyserä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	17 261 899,48	0	-
Julkisesti noteeratut	16 178 799,48	0	0
Muut	1 083 100,00	0	0
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	105 279 593,89	50 910 435,00	-183 625,02
Julkisesti noteeratut	101 981 281,89	50 910 435,00	-183 024,77
Muut	3 298 312,00	0	-600,25
Yhteensä	122 541 493,37	50 910 435,00	-183 625,02
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	26 316 785,00	0	0

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL),

Saamistodistukset	2020 Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	2019 Yhteensä
Tase 1.1.2020	183 024,77	0	0	183 024,77	126 487,14
Siirrot vaiheeseen 3	-139,44	0	447 000,00	446 860,56	0
Uudet saamistodistukset	30 407,24	0	0	30 407,24	135 369,95
Erääntyneet saamistodistukset	-22 771,35	0	0	-22 771,35	-41 473,53
Luottoriskin muutoksen vaikutus	461 631,77	0	0	461 631,77	-35 069,07
Laskentamallin muutosten vaikutus	0	0	0	0	-2 289,72
Tase 31.12.2020	652 152,99	0	447 000,00	1 099 152,99	183 024,77

1.3 Osakkeet ja osuudet

	2020	2019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	107 422 605,77	106 895 943,89
Julkisesti noteeratut	107 163 326,93	106 813 665,05
Muut	259 278,84	82 278,84
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	47 494 409,50	44 857 440,85
Muut	47 494 409,50	44 857 440,85
Osakkeet ja osuudet yhteensä	154 917 015,27	151 753 384,74
- joista luottolaitoksissa	42 196 939,21	39 559 970,56
- joista muissa yrityksissä	112 720 076,06	112 193 414,18

1.4 Rahoitusvarojen ryhmät

Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti 31.12.2020

	2020	2019
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat		
Käteiset varat	1 057 369,08	1 107 969,48
Saamiset luottolaitoksilta	148 817 455,51	108 799 196,69
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 278 188 845,62	1 248 714 500,85
Yhteensä	1 428 063 670,21	1 358 621 667,02
-Joista tappioita koskeva vähennyserä JHM, yhteensä	10 582 814,11	8 432 322,15
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 137 897,38	17 261 899,48
Osakkeet ja osuudet	107 422 605,77	106 895 943,89
Johdannaisopimukset	9 784 510,68	7 325 680,18
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	62 000,00	62 000,00
Yhteensä	129 407 013,83	131 545 523,55
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (velkainstrumentit)		
Saamistodistukset	102 001 715,00	105 279 593,89
Yhteensä	102 001 715,00	105 279 593,89
-Joista tappioita koskeva vähennyserä (1)	1 099 152,99	183 024,77
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)		
Osakkeet ja osuudet	47 494 409,50	44 857 440,85
Yhteensä	47 494 409,50	44 857 440,85
Rahoitusvarat yhteensä	1 706 966 808,54	1 640 304 225,31

1) ECL kirjataan käyvän arvon rahastoon

1.5 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimusten nimellisarvot				
Jäljellä oleva maturiteetti	2020	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
	alle 1 vuosi			
Suojaavat johdannaissopimukset	0	14 000 000,00	85 000 000,00	99 000 000,00
Käyvän arvon suojaus	0	14 000 000,00	85 000 000,00	99 000 000,00
Korkojohdannaiset	0	14 000 000,00	85 000 000,00	99 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	0	14 000 000,00	85 000 000,00	99 000 000,00
Johdannaissopimusten nimellisarvot				
Jäljellä oleva maturiteetti	2019	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
	alle 1 vuosi			
Suojaavat johdannaissopimukset	0	11 000 000,00	88 000 000,00	99 000 000,00
Käyvän arvon suojaus	0	11 000 000,00	88 000 000,00	99 000 000,00
Korkojohdannaiset	0	11 000 000,00	88 000 000,00	99 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	0	11 000 000,00	88 000 000,00	99 000 000,00
Johdannaissopimusten käyvät arvot				
	2020		2019	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	9 784 510,68	0	7 325 680,18	0
Käyvän arvon suojaus	9 784 510,68	0	7 325 680,18	0
Korkojohdannaiset	9 784 510,68	0	7 325 680,18	0
Koronvaihtosopimukset	9 784 510,68	0	7 325 680,18	0
Yhteensä	9 784 510,68	0	7 325 680,18	0
Suojausinstrumentin suojattavasta riskistä johtuva voitto tai tappio				
Suojattavan kohteen arvonmuutos			2020	2019
Käyvän arvon suojaus				
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille				
Ottolainauksen arvonmuutos			9 861 867,16	7 403 326,27
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Yhteensä			9 861 867,16	7 403 326,27

1.6 Aineettomat hyödykkeet

	2020	2019
Muut kehittämismenot	1 781 982,68	1 601 567,59
Muut aineettomat hyödykkeet	3 321 440,72	3 160 551,27
Yhteensä	5 103 423,40	4 762 118,86

1.7 Aineelliset hyödykkeet

	2020	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	158 325,55	
Sijoituskäytössä	120 637,94	0
Yhteensä	278 963,49	0
Rakennukset		
Omassa käytössä	1 802 320,40	
Sijoituskäytössä	2 409 510,77	0
Yhteensä	4 211 831,17	0
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	6 816 647,30	
Sijoituskäytössä	6 654 700,34	4 852 000,00
Yhteensä	13 471 347,64	4 852 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	669 017,10	0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	18 631 159,40	4 852 000,00
	2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	289 591,20	
Sijoituskäytössä	148 047,51	0
Yhteensä	437 638,71	0

Rakennukset		
Omassa käytössä	2 014 320,80	
Sijoituskäytössä	2 295 643,92	140 000,00
Yhteensä	4 309 964,72	140 000,00

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	6 950 504,90	
Sijoituskäytössä	7 362 901,72	4 867 000,00
Yhteensä	14 313 406,62	4 867 000,00

Muut aineelliset hyödykkeet	794 784,99	
------------------------------------	-------------------	--

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	19 855 795,04	5 007 000,00
--	----------------------	---------------------

Aineettomat hyödykkeet

	2020	2019
Hankintameno 1.1.	11 200 057,99	9 287 272,46
+ tilikauden lisäykset	1 784 562,71	1 912 785,53
- tilikauden vähennykset	-23 648,90	0
Hankintameno 30.12	12 960 971,80	11 200 057,99
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-6 437 939,13	-5 255 428,60
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	23 648,90	0
- tilikauden poistot	-1 443 258,17	-1 182 510,53
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-7 857 548,40	-6 437 939,13
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 103 423,40	4 762 118,86
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 762 118,86	4 031 843,86

Aineelliset hyödykkeet

	2020	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11 336 127,32	12 192 384,10	3 978 999,25	27 507 510,67
+ tilikauden lisäykset	560 441,04	179 737,83	43 734,17	783 913,04
- tilikauden vähennykset	-982 850,43	-1 285 838,60	-57 657,34	-2 326 346,37
+/- siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	10 913 717,93	11 086 283,33	3 965 076,08	25 965 077,34
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 586 421,19	-3 007 624,78	-3 184 214,26	-7 778 260,23
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	611 225,70	1 090 184,54	54 182,94	1 755 593,18
- tilikauden poistot	-279 014,13	-297 667,20	-166 027,66	-742 708,99
- tilikauden arvonalentumiset	-531 546,28	-163 539,22	0	-695 085,50
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 785 755,90	-2 378 646,66	-3 296 058,98	-7 460 461,54
Kertyneet arvonkorotukset 1.1.	56 887,02	69 657,58	0	126 544,60
+/- tilikauden arvonkorotukset ja niiden peruutukset	0	-1	0	-1
Kertyneet arvonkorotukset 31.12.	56 887,02	69 656,58	0	126 543,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 184 849,05	8 777 293,25	669 017,10	18 631 159,40
Kirjanpitoarvo 1.1.	9 806 593,15	9 254 417,13	794 784,99	19 855 795,27

Aineelliset hyödykkeet

	2019	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 928 086,15	11 696 077,65	3 736 913,61	26 361 077,41
+ tilikauden lisäykset	603 329,53	580 400,95	250 200,64	1 433 931,12
- tilikauden vähennykset	-195 288,36	-84 094,50	-8 115,00	-287 497,86
Hankintameno 31.12.	11 336 127,32	12 192 384,10	3 978 999,25	27 507 510,67
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 069 630,91	-2 286 228,59	-2 983 940,14	-6 339 799,64
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	3 887,44	0	8 115,00	12 002,44
- tilikauden poistot	-180 102,79	-171 704,63	-208 389,12	-560 196,54
- tilikauden arvonalentumiset	-340 574,93	-549 691,33	0	-890 266,26
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 586 421,19	-3 007 624,55	-3 184 214,26	-7 778 260,00
Kertyneet arvonkorotukset 1.1.	56 887,02	293 087,13	0	349 974,15
+/- tilikauden arvonkorotukset ja niiden peruutukset	0	-223 429,55	0	-223 429,55
Kertyneet arvonkorotukset 31.12.	56 887,02	69 657,58	0	126 544,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 806 593,15	9 254 417,13	794 784,99	19 855 795,27
Kirjanpitoarvo 1.1.	9 915 342,26	9 702 936,19	752 973,47	20 371 251,92

1.8 Muut varat

	2020	2019
Maksujenvälityssaamiset	41 444,53	132 185,85
Muut	2 557 832,04	73 319,58
Yhteensä	2 599 276,57	205 505,43

1.9 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2020	2019
Korot	4 343 747,44	4 637 802,57
Muut	2 038 526,82	2 354 518,80
Yhteensä	6 382 274,26	6 992 321,37

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

1.10 Rahoitusvelkojen ryhmät

	2020	2019
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat	1 472 095 914,85	1 417 349 340,04
Velat luottolaitoksille	294 749 497,15	318 566 819,03
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 177 346 417,70	1 098 782 521,01
Yhteensä	1 472 095 914,85	1 417 349 340,04

1.11 Velat luottolaitoksille

	2020	2019
Luottolaitoksille	294 749 497,15	318 566 819,03
Vaadittaessa maksettavat	7 539 385,35	7 909 643,06
Muut	287 210 111,80	310 657 175,97
Yhteensä	294 749 497,15	318 566 819,03

1.12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2020	2019
Talletukset	1 174 798 854,89	1 095 212 655,31
Vaadittaessa maksettavat	1 060 080 172,52	954 094 037,47
Muut	114 718 682,37	141 118 617,84
Muut velat	2 547 562,81	3 569 865,70
Muut	2 547 562,81	3 569 865,70
Yhteensä	1 177 346 417,70	1 098 782 521,01

1.13 Muut velat

	2020	2019
Maksujenvälitysvelat	4 413 502,65	3 842 577,42
Varaukset	346 577,83	251 044,19
Muut	1 587 118,16	665 885,05
Yhteensä	6 347 198,64	4 759 506,66

1.14 Varaukset

	2020	2019
Pakolliset varaukset	346 577,83	251 044,19
Muut varaukset	49 585 227,40	50 376 568,52
Yhteensä	49 931 805,23	50 627 612,71

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Odotettavissa olevat luottotappiot	251 044,19	-	-	346 577,83
Yhteensä	251 044,19			346 577,83

1.15 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2020	2019
Korot	867 589,98	1 200 036,28
Muut	4 747 458,09	3 902 441,56
Yhteensä	5 615 048,07	5 102 477,84

1.16 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2020	2019
Muista väliaikaisista eroista lasketut verosaamiset	30 211,52	0
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verosaamisten määrä	341 172,73	231 995,39
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	371 384,25	231 995,39
Muista väliaikaisista eroista lasketut verovelat	219 830,59	36 604,94
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	646 948,52	678 687,69
Laskennalliset verovelat yhteensä	866 779,11	715 292,63

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja käypään arvoon laajan tuloksen erin kirjattavien saamistodistusten ja oman pääoman ehtoisten arvopapereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista.

1.17 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat	2020		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0	400 600,00	37 596 017,50
Saamiset luottolaitoksilta	120 845 200,25	27 974 614,85	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 562 783,62	135 795 679,66	445 995 779,55
Saamistodistukset	0	1 686 025,00	37 849 117,50
Johdannaiset	0	0	1 048 533,96
Yhteensä	150 407 983,87	165 856 919,51	522 489 448,51
	2020		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	20 545 055,00	0	58 541 672,50
Saamiset luottolaitoksilta	0	0	148 817 455,51
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	342 048 602,75	324 848 000,04	1 278 250 845,62
Saamistodistukset	14 502 475,70	1 560 321,68	55 597 939,88
Johdannaiset	8 735 976,72	0	9 784 510,68
Yhteensä	385 832 110,17	326 408 321,72	1 550 992 424,19
	2019		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0	0	27 773 115,00
Saamiset luottolaitoksilta	97 908 659,64	10 890 537,05	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 477 315,86	141 437 141,02	429 674 417,54
Saamistodistukset	4 047 400,00	8 929 734,39	34 187 951,00
Johdannaiset	0	0	854 992,35
Yhteensä	133 433 375,50	161 257 412,46	492 490 475,89
	2019		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	23 137 320,00	0	50 910 435,00
Saamiset luottolaitoksilta	0	0	108 799 196,69
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	333 987 800,58	312 202 535,01	1 248 776 500,85
Saamistodistukset	22 908 613,34	1 619 359,64	71 693 058,37
Johdannaiset	6 470 687,83	0	7 325 680,18
Yhteensä	386 504 421,75	313 821 894,65	1 487 504 871,09
	2020		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	7 539 385,35	135 905 598,07	151 304 513,77
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 084 142 536,64	82 676 078,39	10 527 802,66
Yhteensä	1 091 681 921,99	218 581 676,46	161 832 316,43
	2020		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0	0	294 749 497,15
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	0	0	1 177 346 417,70
Yhteensä	0	0	1 472 095 914,85

Rahoitusvelat	2019 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	18 909 643,06	99 690 843,30	196 638 103,60
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	985 734 393,15	101 505 001,04	11 538 421,81
Yhteensä	1 004 644 036,21	201 195 844,34	208 176 525,41

Rahoitusvelat	2019 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	3 328 229,05	0	318 566 819,01
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 705,00	0	1 098 782 521,00
Yhteensä	3 332 934,05	0	1 417 349 340,01

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaistalletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.18 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2020 Kotimaan raha	Ulkomaan raha	2019 Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	58 541 672,50	0	50 910 435,00	0
Saamiset luottolaitoksilta	148 817 455,51	0	108 799 196,69	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 278 250 845,62	0	1 248 776 500,85	0
Saamistodistukset	55 597 939,88	0	71 631 058,37	0
Johdannaissopimukset	9 784 510,68	0	7 325 680,18	0
Muu omaisuus	189 061 902,23	2 485 763,93	184 909 090,31	2 458 925,56
Yhteensä	1 740 054 326,42	2 485 763,93	1 672 351 961,40	2 458 925,56

Velat	2020 Kotimaan raha	Ulkomaan raha	2019 Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	294 749 497,15	0	318 566 819,03	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 177 346 417,70	0	1 098 782 521,01	0
Muut velat	7 213 977,75	0	5 474 799,29	0
Siirtovelat ja saadut ennakot	5 615 048,07	0	5 102 477,84	0
Yhteensä	1 484 924 940,67	0	1 427 926 617,17	0

1.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2020 Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	2019 Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	1 057 369,08	1 057 369,08	1 107 969,48	1 107 969,48
Saamiset luottolaitoksilta	148 817 455,51	148 817 455,51	108 799 196,69	108 799 196,69
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 278 250 845,62	1 278 250 845,62	1 248 776 500,85	1 248 776 500,85
Saamistodistukset	114 139 612,38	114 201 612,38	122 541 493,37	122 603 493,37
Osakkeet ja osuudet	154 917 015,27	154 917 015,27	151 753 384,74	151 753 384,74
Johdannaissopimukset	9 784 510,68	9 784 510,68	7 325 680,18	7 325 680,18
Yhteensä	1 706 966 808,54	1 707 028 808,54	1 640 304 225,31	1 640 366 225,31

Rahoitusvelat	2020 Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	2019 Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	294 749 497,15	294 749 497,15	318 566 819,03	318 566 819,03
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 177 346 417,70	1 177 346 417,70	1 098 782 521,01	1 098 782 521,01
Yhteensä	1 472 095 914,85	1 472 095 914,85	1 417 349 340,04	1 417 349 340,04

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2020 Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	219 432 539,31	9 784 510,68	49 686 088,34	278 903 138,33
			20 800,00	
	227 705 558,42	7 325 680,18	46 651 319,69	281 682 558,29
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3			137 400,00	

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä.

	2020 Käypä arvo	Ärvonmuutos Tuloslaskelma	Ärvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	149 496 124,50	142 429,34	1 528 878,94
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	119 622 503,15	6 290 168,70	0
Yhteensä	269 118 627,65	6 432 598,04	1 528 878,94

	2019 Käypä arvo	Ärvonmuutos Tuloslaskelma	Ärvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	150 137 034,74	-139 264,23	2 233 461,50
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	124 219 843,37	13 311 871,14	0
Yhteensä	274 356 878,11	13 172 606,91	2 233 461,50

1.20 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

Jos on tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksia tai virheiden oikaisuja, ne on esitettävä erikseen ja selostettava näiden perusteet.

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopus
Peruspääoma	1 336,37	0	0	1 336,37
Muut sidotut rahastot	11 713 263,83	10 858 758,02	-10 689 521,50	11 882 500,35
Vararahasto	9 780 074,81	0	0	9 780 074,81
Käyvän arvon rahasto	1 933 189,02	10 858 758,02	-10 689 521,50	2 102 425,54
Käypään arvoon arvostamisesta	1 933 189,02	10 858 758,02	-10 689 521,50	2 102 425,54
Vapaat rahastot	2 103 300,22	0	0	2 103 300,22
Muut rahastot	2 103 300,22	0	0	2 103 300,22
Edellisten tilikausien voitot	166 575 563,43	27 310 623,72	-13 655 311,86	180 230 875,29
Tilikauden voitto	13 655 311,86	17 734 212,74	-20 063 378,48	11 326 146,12
Oma pääoma yhteensä	194 048 775,71	55 903 594,48	-44 408 211,84	205 544 158,35

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2020 Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2020 (brutto)	2 233 461,50	0	0	2 233 461,50
Odotetut luottotappiot	183 024,77	-	-	183 024,77
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-483 297,25	0	0	-483 297,25
Käyvän arvon rahasto 1.1.2020	1 933 189,02	0	0	1 933 189,02
Käyvän arvon lisäykset	10 304 431,40	0	0	10 304 431,40
Käyvän arvon vähennykset	-10 866 584,62	0	0	-10 866 584,62
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-142 429,34	0	0	-142 429,34
Käyvän arvon rahaston siirto voittovaroihin (osakkeiden luovutus)	-	0	-	0
Odotettavissa olevat luottotappiot	916 128,22	-	-	916 128,22
Käyvän arvon rahaston muutokset 2020, yhteensä	211 545,66	0	0	211 545,66
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2020 (brutto)	2 628 031,93	0	0	2 628 031,93
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-525 606,39	0	0	-525 606,39
Käyvän arvon rahasto 31.12.2020	2 102 425,54	0	0	2 102 425,54

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2019 Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2019 (brutto)	639 472,83	0	0	639 472,83
Odotetut luottotappiot	124 789,08	-	-	124 789,08
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-152 852,38	0	0	-152 852,38
Käyvän arvon rahasto 1.1.2019	611 409,53	0	0	611 409,53
Käyvän arvon lisäykset	5 038 885,31	2 195 763,86	0	7 234 649,17
Käyvän arvon vähennykset	-3 584 160,87	-2 195 763,86	0	-5 779 924,73
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	139 264,23	0	0	139 264,23
Käyvän arvon rahaston siirto voittovaroihin (osakkeiden luovutus)	-	0	-	0
Odotettavissa olevat luottotappiot	58 235,69	-	-	58 235,69
Käyvän arvon rahaston muutokset 2019, yhteensä	1 652 224,36	0	0	1 652 224,36
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2019 (brutto)	2 416 486,27	0	0	2 416 486,27
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-483 297,25	0	0	-483 297,25
Käyvän arvon rahasto 31.12.2019	1 933 189,02	0	0	1 933 189,02

LUOTTORISKIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.21 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2020	31.12.2019
Riskiluokka 1	178 522 990,61	1 522 273,88	1 120 169,13	181 165 433,62	150 956 425,36
Riskiluokka 2	363 189 185,17	5 965 728,31	549 131,61	369 704 045,09	322 799 416,32
Riskiluokka 3	279 664 345,03	9 020 499,49	914 376,50	289 599 221,02	294 271 660,40
Riskiluokka 4	255 416 584,31	18 002 258,43	3 913 388,89	277 332 231,63	274 918 164,35
Riskiluokka 5	133 241 529,16	19 681 191,70	6 477 157,15	159 399 878,01	162 257 761,04
Riskiluokka 6	41 673 979,95	9 514 760,42	7 710 351,20	58 899 091,57	66 919 144,79
Riskiluokka 7	13 851 285,48	9 990 811,20	6 552 951,08	30 395 047,76	46 279 274,34
Riskiluokka 8	649 478,55	719 380,00	2 413 989,68	3 782 848,23	8 232 889,65
Riskiluokka ei luokiteltu	16 232 780,97	0	15 325 702,50	31 558 483,47	6 958 059,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	1 282 442 159,23	74 416 903,43	44 977 217,74	1 401 836 280,40	1 333 592 795,25
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	1 392 188,35	377 507,34	9 159 696,25	10 929 391,94	8 683 366,34
Yhteensä	1 281 049 970,88	74 039 396,09	35 817 521,49	1 390 906 888,46	1 324 909 428,91
Saamistodistukset					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2020	31.12.2019
Riskiluokka ei luokiteltu	98 650 000,00	0	500 000,00	99 150 000,00	101 789 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	98 650 000,00	0	500 000,00	99 150 000,00	101 789 000,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	652 152,99	0	447 000,00	1 099 152,99	183 024,77
Yhteensä	97 997 847,01	0	53 000,00	98 050 847,01	101 605 975,23
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka ei luokiteltu	56 200 000,00	0	0	0	56 200 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	56 200 000,00	0	0	0	56 200 000,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	407 743,73	0	0	0	407 743,73
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset yhteensä	55 792 256,27	0	0	0	55 792 256,27
Saamiset luottolaitoksilta					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka 1	584 533,45	0	0	0	584 533,45
Riskiluokka 2	1 709,46	0	0	0	1 709,46
Riskiluokka 6	9 213,34	0	0	0	9 213,34
Riskiluokka 8	0	0	24 811,21	0	24 811,21
Riskiluokka ei luokiteltu	16 232 780,97	0	0	0	16 232 780,97
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	16 828 237,22	0	24 811,21	0	16 853 048,43
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	2 843,05	0	3 858,52	0	6 701,57
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	16 825 394,17	0	20 952,69	0	16 846 346,86
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka 1	156 004 635,97	1 522 273,88	1 109 169,13	0	158 636 078,98
Riskiluokka 2	332 483 624,78	5 611 754,92	546 614,41	0	338 641 994,11
Riskiluokka 3	261 686 487,00	8 968 575,05	914 376,50	0	271 569 438,55
Riskiluokka 4	245 611 679,82	17 871 782,92	3 908 732,53	0	267 392 195,27
Riskiluokka 5	125 512 100,39	17 860 995,96	6 416 948,53	0	149 790 044,88
Riskiluokka 6	37 612 832,89	9 386 895,24	7 252 576,31	0	54 252 304,44
Riskiluokka 7	12 869 201,83	9 877 113,33	6 516 322,56	0	29 262 637,72
Riskiluokka 8	569 208,39	715 330,20	2 221 166,66	0	3 505 705,25
Riskiluokka ei luokiteltu	0	0	15 018 221,26	0	15 018 221,26
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	1 172 349 771,07	71 814 721,50	43 904 127,89	0	1 288 068 620,46
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	1 117 012,18	349 169,74	9 109 930,62	0	10 576 112,54
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	1 171 232 758,89	71 465 551,76	34 794 197,27	0	1 277 492 507,92
Saamistodistukset					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka ei luokiteltu	42 450 000,00	0	500 000,00	0	42 950 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	42 450 000,00	0	500 000,00	0	42 950 000,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	244 409,26	0	447 000,00	0	691 409,26
Saamistodistukset yhteensä	42 205 590,74	0	53 000,00	0	42 258 590,74
Saamiset yhteensä	1 286 056 000,07	71 465 551,76	34 868 149,96	0	1 392 389 701,79

Taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka 1	21 933 821,19	0	11 000,00	0	21 944 821,19
Riskiluokka 2	30 703 850,93	353 973,39	2 517,20	0	31 060 341,52
Riskiluokka 3	17 977 858,03	51 924,44	0	0	18 029 782,47
Riskiluokka 4	9 804 904,49	130 475,51	4 656,36	0	9 940 036,36
Riskiluokka 5	7 729 428,77	1 820 195,74	60 208,62	0	9 609 833,13
Riskiluokka 6	4 051 933,72	127 865,18	457 774,89	0	4 637 573,79
Riskiluokka 7	982 083,65	113 697,87	36 628,52	0	1 132 410,04
Riskiluokka 8	80 270,16	4 049,80	168 011,81	0	252 331,77
Riskiluokka ei luokiteltu	0	0	307 481,24	0	307 481,24
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	93 264 150,94	2 602 181,93	1 048 278,64	0	96 914 611,51
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	272 333,12	28 337,60	45 907,11	0	346 577,83
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	92 991 817,82	2 573 844,33	1 002 371,53	0	96 568 033,68

1.22 Luottoriskikeskittymät

	Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	Ännetut lainalupaukset ja takaukset
Tasearvo 31.12.2020	16 853 048,43	1 288 068 620,46	99 150 000,00	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2020				96 914 611,51
Luottoriskikertymä toimialoitain, Riskiluokka 1				
Yritykset	0	71 753 696,42	0	13 828 404,00
Maatalous	0	5 352 247,24	0	171 830,60
Kiinteistöala	0	20 402 346,75	0	1 805 386,00
Rakentaminen	0	6 744 151,27	0	4 564 459,94
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	5 846 124,71	0	2 003 921,41
Teollisuus	0	5 114 395,31	0	1 391 579,74
Kuljetus ja varastointi	0	3 904 978,04	0	1 670 850,47
Muut	0	24 389 453,10	0	2 220 375,84
Julkisyhteisöt	0	432 200,00	0	10 000,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	8 089 904,09	0	1 287 500,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	584 533,45	0	0	0
Kotitaloudet	0	78 360 278,47	0	6 818 917,19
Muut	0	0	0	0
Yhteensä 31.12.2020	584 533,45	158 636 078,98	0	21 944 821,19
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 2				
Yritykset	0	147 213 319,71	0	26 807 889,58
Maatalous	0	4 206 877,94	0	369 391,41
Kiinteistöala	0	96 386 005,32	0	21 807 208,25
Rakentaminen	0	7 512 984,20	0	1 129 389,54
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	10 050 696,72	0	1 073 966,33
Teollisuus	0	7 577 757,45	0	1 023 699,57
Kuljetus ja varastointi	0	2 649 780,58	0	156 210,94
Muut	0	18 829 217,50	0	1 248 023,54
Julkisyhteisöt	0	0	0	0
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	92 695,76	0	87 604,24
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 709,46	0	0	3 290,54
Kotitaloudet	0	191 335 978,64	0	4 161 557,16
Yhteensä 31.12.2020	1 709,46	338 641 994,11	0	31 060 341,52
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 3				
Yritykset	0	47 106 549,28	0	10 866 451,61
Maatalous	0	1 494 687,21	0	312 682,26
Kiinteistöala	0	14 556 474,77	0	1 455 037,68
Rakentaminen	0	6 106 832,23	0	2 254 738,42
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	3 170 737,49	0	841 669,55
Teollisuus	0	6 440 701,18	0	4 996 087,97
Kuljetus ja varastointi	0	959 042,83	0	74 373,02
Muut	0	14 378 073,57	0	931 862,71
Kotitaloudet	0	224 462 889,27	0	7 163 330,86
Yhteensä 31.12.2020	0	271 569 438,55	0	18 029 782,47
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 4				
Yritykset	0	62 347 030,89	0	2 446 103,56
Maatalous	0	8 314 037,85	0	0
Kiinteistöala	0	12 218 259,05	0	34 222,96
Rakentaminen	0	13 185 765,19	0	1 254 021,84
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	3 547 030,20	0	241 073,68
Teollisuus	0	2 404 193,01	0	264 733,96
Kuljetus ja varastointi	0	620 016,27	0	22 260,51
Muut	0	22 057 729,32	0	629 790,61
Kotitaloudet	0	205 045 164,38	0	7 493 932,80
Yhteensä 31.12.2020	0	267 392 195,27	0	9 940 036,36

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 5

Yritykset	0	47 805 462,54	0	5 250 285,94
Maatalous	0	2 150 188,67	0	122 063,99
Kiinteistöala	0	15 781 990,04	0	2 098 583,27
Rakentaminen	0	4 531 888,79	0	1 467 149,36
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	8 163 279,05	0	351 582,86
Teollisuus	0	1 460 111,09	0	559 263,18
Kuljetus ja varastointi	0	1 373 436,10	0	152 245,57
Muut	0	14 344 568,80	0	499 397,71
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	34 610,65	0	30 389,35
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0	0	0	0
Kotitaloudet	0	101 949 971,69	0	4 329 157,84
Yhteensä 31.12.2020	0	149 790 044,88	0	9 609 833,13

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6

Yritykset	0	5 082 051,11	0	748 152,53
Maatalous	0	1 731 212,62	0	449 472,81
Kiinteistöala	0	1 006 132,96	0	9 632,09
Rakentaminen	0	150 623,15	0	225 895,73
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	278 874,52	0	27 132,25
Teollisuus	0	627 043,52	0	1 272,30
Kuljetus ja varastointi	0	217 437,33	0	4 767,90
Muut	0	1 070 727,01	0	29 979,45
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	3 975,96	0	6 024,04
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	9 213,34	0	0	2 275,89
Kotitaloudet	0	49 166 277,37	0	3 881 121,33
Yhteensä 31.12.2020	9 213,34	54 252 304,44	0	4 637 573,79

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 7

Yritykset	0	3 648 036,66	0	619 378,91
Maatalous	0	185 848,59	0	14 151,41
Kiinteistöala	0	1 135 850,69	0	13 721,51
Rakentaminen	0	1 068 728,01	0	119 738,73
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	623 508,25	0	90 623,36
Teollisuus	0	174 694,40	0	224 277,94
Kuljetus ja varastointi	0	68 131,61	0	1 270,14
Muut	0	391 275,11	0	155 595,82
Kotitaloudet	0	25 614 601,06	0	513 031,13
Yhteensä 31.12.2020	0	29 262 637,72	0	1 132 410,04

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokkaa ei luokiteltu

Yritykset	0	5 403 632,02	83 900 000,00	499 309,54
Maatalous	0	603 456,30	500 000,00	2 348,93
Kiinteistöala	0	521 800,22	7 150 000,00	0
Rakentaminen	0	1 100 259,48	0	7 037,80
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	655 648,45	5 000 000,00	27 353,79
Teollisuus	0	486 269,42	31 300 000,00	279 114,10
Kuljetus ja varastointi	0	211 488,56	2 400 000,00	22 105,46
Muut	0	1 824 709,59	37 550 000,00	161 349,46
Julkisyhteisöt	0	0	1 100 000,00	0
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	74 442,55	0	557,45
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	16 257 592,18	0	14 150 000,00	188,79
Kotitaloudet	0	13 045 851,94	0	59 757,23
Yhteensä 31.12.2020	16 257 592,18	18 523 926,51	99 150 000,00	559 813,01

	Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalupaukset ja takaukset
Tasearvo 31.12.2019	540 776,34	1 256 570 396,68	101 789 000,00	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2019				76 481 622,23
Luottoriskikertymä toimialoittain, Riskiluokka 1				
Yritykset	0	56 102 415,21	0	10 221 337,57
Maatalous	0	4 508 688,91	0	136 448,88
Kiinteistöala	0	14 505 848,16	0	267 016,84
Rakentaminen	0	4 795 512,44	0	2 554 518,33
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	7 080 203,81	0	2 483 605,78
Teollisuus	0	6 166 680,59	0	1 636 149,67
Kuljetus ja varastointi	0	3 130 605,61	0	882 728,15
Muut	0	15 914 875,69	0	2 260 869,92
Julkisyhteisöt	0	1 081 092,23	0	10 000,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	7 728 413,29	0	37 500,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	486 080,53	0	0	0
Kotitaloudet	0	70 997 316,63	0	4 292 269,90
Yhteensä 31.12.2019	486 080,53	135 909 237,36	0	14 561 107,47

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 2

Yritykset	0	107 680 334,80	0	18 750 891,69
Maatalous	0	7 027 905,22	0	168 868,50
Kiinteistöala	0	71 022 527,91	0	13 614 002,47
Rakentaminen	0	4 991 977,38	0	924 916,21
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	4 435 548,89	0	981 764,54
Teollisuus	0	2 604 066,05	0	327 572,64
Kuljetus ja varastointi	0	1 887 880,55	0	211 382,22
Muut	0	15 710 428,80	0	2 522 385,11
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	159 113,76	0	146 068,12
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4 957,91	0	0	5 042,09
Kotitaloudet	0	191 205 001,21	0	4 848 006,74
Yhteensä 31.12.2019	4 957,91	299 044 449,77	0	23 750 008,64

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 3

Yritykset	0	53 005 781,31	0	6 296 286,69
Maatalous	0	3 343 215,80	0	65 840,41
Kiinteistöala	0	21 193 651,30	0	647 672,08
Rakentaminen	0	3 155 201,49	0	647 782,46
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	4 065 153,49	0	391 162,17
Teollisuus	0	7 427 926,72	0	3 345 535,36
Kuljetus ja varastointi	0	1 095 797,08	0	91 092,40
Muut	0	12 724 835,43	0	1 107 201,81
Kotitaloudet	0	228 807 759,99	0	6 161 832,41
Yhteensä 31.12.2019	0	281 813 541,30	0	12 458 119,10

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 4

Yritykset	0	67 443 010,76	0	1 896 147,99
Maatalous	0	4 139 533,14	0	125 792,14
Kiinteistöala	0	19 882 074,56	0	30 900,44
Rakentaminen	0	15 787 299,85	0	428 292,31
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	3 558 315,13	0	177 140,33
Teollisuus	0	2 904 396,35	0	301 274,48
Kuljetus ja varastointi	0	1 582 195,92	0	302 836,29
Muut	0	19 589 195,81	0	529 912,00
Kotitaloudet	0	198 173 853,91	0	7 405 151,69
Yhteensä 31.12.2019	0	265 616 864,67	0	9 301 299,68

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 5

Yritykset	0	49 741 977,60	0	6 324 661,17
Maatalous	0	2 666 540,28	0	569 005,57
Kiinteistöala	0	13 306 850,49	0	3 338 366,89
Rakentaminen	0	8 329 187,42	0	1 108 122,85
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	5 000 066,91	0	126 990,99
Teollisuus	0	3 450 098,59	0	223 102,21
Kuljetus ja varastointi	0	415 942,80	0	38 547,29
Muut	0	16 573 291,11	0	920 525,37
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	9 677,05	0	322,95
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	618,65	0	0	9 381,35
Kotitaloudet	0	102 425 013,74	0	3 746 108,53
Yhteensä 31.12.2019	618,65	152 176 668,39	0	10 080 474,00

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6

Yritykset	0	4 726 650,80	0	422 812,03
Maatalous	0	457 410,19	0	2 574,95
Kiinteistöala	0	1 395 360,66	0	0,85
Rakentaminen	0	902 508,91	0	100 000,88
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	871 206,59	0	44 921,28
Teollisuus	0	165 719,22	0	25 242,00
Kuljetus ja varastointi	0	471 443,43	0	28 813,92
Muut	0	463 001,80	0	221 258,15
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	0	0	2 018,26
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	507,01	0	0	15 000,00
Kotitaloudet	0	57 062 625,67	0	4 689 531,02
Yhteensä 31.12.2019	507,01	61 789 276,47	0	5 129 361,31

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 7

Yritykset	0	10 235 541,67	0	411 709,79
Maatalous	0	1 017 616,64	0	25 548,36
Kiinteistöala	0	2 272 995,38	0	6 410,52
Rakentaminen	0	759 165,21	0	95 739,63
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	3 791 515,57	0	115 356,87
Teollisuus	0	260 196,88	0	30 142,50
Kuljetus ja varastointi	0	16 365,59	0	3 634,41
Muut	0	2 117 686,40	0	134 877,50
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	84 679,10	0	5 320,90
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	23 959,00	0	0	1 041,00
Kotitaloudet	0	35 081 339,00	0	435 683,88
Yhteensä 31.12.2019	23 959,00	45 401 559,77	0	853 755,57

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokkaa ei luokiteltu

Yritykset	0	6 384 770,16	86 339 000,00	293 136,63
Maatalous	0	192 627,54	2 000 000,00	8 514,65
Kiinteistöala	0	88 768,05	3 850 000,00	391,95
Rakentaminen	0	1 581 484,93	0	15 018,85
Tukku- ja vähittäiskauppa	0	1 263 350,25	7 100 000,00	102 612,20
Teollisuus	0	1 391 834,82	30 289 000,00	9 765,70
Kuljetus ja varastointi	0	181 067,26	5 800 000,00	2 258,33
Muut	0	1 685 637,31	37 300 000,00	154 574,95
Julkisyhteisöt	0	0	1 100 000,00	0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	24 653,24	0	14 350 000,00	346,76
Kotitaloudet	0	8 434 028,79	0	54 013,07
Yhteensä 31.12.2019	24 653,24	14 818 798,95	101 789 000,00	347 496,46

1.23 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

	Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuus		
	2020	2019	Kuvaus hallussa olevasta vakuudesta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 288 681 610,51	1 274 304 076,36	
Asuntoluotot	632 226 256,86	634 767 206,83	Pääosin asuin-kiinteistövakuuksia
Yritysluotot	369 980 949,88	350 333 004,87	Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	135 623 387,05	140 182 316,64	Pääosin asuin-kiinteistövakuuksia
Muut	150 851 016,72	149 021 548,02	Pääosin kiinteistövakuuksia

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**2.1 Korkotuotot ja -kulut**

	2020	2019
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavista saamistodistuksista	561 617,29	490 070,01
Saamisista luottolaitoksilta	4 340,51	0
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	23 960 136,74	22 932 668,22
Saamistodistuksista	2 046 007,10	2 525 529,47
Johdannaissopimuksista	1 073 677,85	912 976,24
Rahoitusvelkojen negatiivista korkokuluista	322 008,47	246 415,82
Muut korkotuotot	376 200,70	283 213,72
Yhteensä	28 343 988,66	27 390 873,48
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista rahoitusvaroista	1 265 373,89	1 214 536,13
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-1 338 369,95	-1 685 737,65
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-923 730,55	-1 577 754,06
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-354 695,48	-372 307,13
Muut korkokulut	-21 028,78	-24 630,73
Yhteensä	-2 637 885,06	-3 660 429,57

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2020	2019
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatuista sijoituksista saadut osinkotuotot	823 797,76	606 647,78
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatuista sijoituksista joista tilikauden aikana pois kirjattuihin sijoituksiin liittyvät osingot	90 037,16	479 777,90
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	0	479 777,90
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	90 037,16	0
Yhteensä	913 834,92	1 086 425,68

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2020	2019
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	3 181 334,97	3 583 732,52
Ottolainauksesta	23 325,09	30 341,54
Maksuliikenteestä	7 715 389,99	6 031 319,76
Omaisuidenhoidosta	1 139 520,48	999 735,65
Välitetystä toiminnasta	7 850 809,27	7 116 958,23
Takausten myöntämisestä	554 973,36	557 501,58
Muut palkkiotuotot	362 090,92	382 083,30
Yhteensä	20 827 444,08	18 701 672,58
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-234 567,17	-246 414,83
Muut	-2 242 573,45	-2 256 644,44
Yhteensä	-2 477 140,62	-2 503 059,27

2.6 Suojauslaskennan nettotulos

	2020	2019
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	2 458 830,50	4 090 285,68
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)	-2 458 540,89	-4 117 231,83
Yhteensä	289,61	-26 946,15

2.7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2020	2019
Vuokra- ja osinkotuotot	970 573,67	1 103 375,87
Vuokrakulut	-1 920,00	-9 632,23
Suunnitelman mukaiset poistot	-172 156,98	-180 102,79
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	-32 870,86	-125 443,96
Arvonalentumistappiot	-530 801,38	-340 574,93
Muut tuotot	24 724,40	28 452,65
Muut kulut	-691 280,19	-680 914,88
Yhteensä	-433 731,34	-204 840,27

2.8 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

	2020	2019
Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	1 540,19	14 848,97
Luovutusvoitot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	1	2 627,05
Muut tuotot	943 030,95	1 283 511,58
Yhteensä	944 572,14	1 300 987,60
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-249 245,61	-214 177,98
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-880 690,59	-826 572,80
Omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden luovutustappiot	-138 946,28	-56 235,45
Vakuusrahastomaksut	-840 665,41	-809 327,94
Muut kulut	-4 266 177,07	-4 029 339,34
Yhteensä	-6 375 724,96	-5 935 653,51

2.9 Henkilöstökulut

	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-7 940 000,21	-8 282 247,96
Henkilösivukulut	-1 368 235,86	-1 503 107,46
Eläkekulut	-1 105 116,58	-1 253 664,63
Muut henkilösivukulut	-263 119,28	-249 442,83
Yhteensä	-9 308 236,07	-9 785 355,42

2.10 Muut hallintokulut

	2020	2019
Muut henkilöstökulut	-759 520,52	-1 274 425,35
Toimistokulut	-3 010 033,52	-2 513 886,54
Atk-kulut	-7 635 490,94	-6 661 527,99
Yhteyskulut	-655 655,34	-646 273,12
Edustus- ja markkinointikulut	-1 158 493,57	-1 360 914,96
Muut hallintokulut	-1 406,25	0
Yhteensä	-13 220 600,14	-12 457 027,96

2.11 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 744 211,98	-1 562 604,28
Aineelliset hyödykkeet	-321 871,02	-383 112,96
Aineettomat hyödykkeet	-1 422 340,96	-1 179 491,32
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	-151 057,60	-549 691,53
Aineelliset hyödykkeet	-151 057,60	-549 691,53
Yhteensä	-1 895 269,58	-2 112 295,81

2.12 Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2020		2019	
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintameno- ja rahoitusvarojen sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot
Saamisista luottolaitoksilta	-4 998,07	0	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-4 955 181,18	2 809 687,29	123 903,55	-4 450 767,94
Saamistodistukset	0	-	-	0
Taseen ulkopuoliset erät	-95 533,64	-	-	0
Yhteensä	-5 055 712,89	2 809 687,29	123 903,55	-4 450 767,94
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot				
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	-916 128,22	0	0	0
Tytäryritys- ja omistusyhteisyritysten osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappiot	-	-	-	0
Muut käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	0	-	-	0
Yhteensä	-916 128,22	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-5 971 841,11	2 809 687,29	123 903,55	-4 450 767,94
	2019			
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintameno- ja rahoitusvarojen sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot
Saamisista luottolaitoksilta	-6 697,37	0	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-1 755 402,56	424 657,07	34 149,78	-673 951,22
Saamistodistukset	0	-	-	0
Taseen ulkopuoliset erät	-113 930,98	-	-	0
Yhteensä	-1 876 030,91	424 657,07	34 149,78	-673 951,22
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot				
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	-56 572,03	0	0	0
Tytäryritys- ja omistusyhteisyritysten osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappiot	-	-	-	0
Muut käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	0	-	-	0
Yhteensä	-56 572,03	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-1 932 602,94	424 657,07	34 149,78	-673 951,22

2.15 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2020	2019
Pankkitoiminnan tuotot	54 049 972,23	58 111 381,47

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä. Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUKUSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Omasta velasta annetut:

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	18 645 237,50	0	0	18 645 237,50
Omasta velasta annetut yhteensä	18 645 237,50	0	0	18 645 237,50

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.3 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Elon kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.4 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2020	2019
Yhden vuoden kuluessa	123 479,13	108 580,00
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	50 834,84	69 551,00

3.5 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2020	2019
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	15 375 575,91	16 851 410,46
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	198 800,00	343 800,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	93 275 117,43	77 467 738,13
joista luottolupaukset	93 275 117,43	77 467 738,13
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	108 849 493,34	94 662 948,59

3.8 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2020	2019
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonlisäverovelvollisuusryhmään.		
Arvonlisäveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	2.322.800,12	1 603 730,22

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa 31.12.	Henkilömäärä tilikauden lopussa 31.12.
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	2020 125	2019 126
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	9	9
Määräaikainen henkilöstö	2	17
Yhteensä	136	152

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2020	2019
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	654 969,00	557 586,00
Yhteensä	654 969,00	557 586,00

4.3 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset

	2020 Luotot	Takaukset	2019 Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 061 020,41	0	1 083 212,81	0
Yhteensä	1 061 020,41	0	1 083 212,81	0
Lisäykset	100 000,00	0	294 500,00	0
Vähennykset	138 593,65	0	168 727,60	0

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja varten standardin IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2020 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Johto *)	1 061 020,41	0	0	0
Sukulaisuus	57 941,71	0	0	0
Yhteensä	1 118 962,12	0	0	0

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	22 867,23	0	0	0
Tilikauden muutos	711,99	0	0	0
Tilikauden lopussa	23 579,22	0	0	0

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2019 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Johto *)	1 083 212,81	0	0	0
Sukulaisuus	412 504,00	0	0	0
Yhteensä	1 495 716,81	0	0	0

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

**) Muut kohtaan sisältyvät: Lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvaltayhteisö tai yhteisö, johon on huomattava vaikutusvalta sekä Eläkesäätiö/-kassa

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	24 179,02	0	0	0
Tilikauden muutos	-1 311,79	0	0	0
Tilikauden lopussa	22 867,23	0	0	0

Saamisia ja sijoituksia koskevat pääasialliset ehdot:

Annettujen takausten ja asetettujen vakuuksien pääasiallinen sisältö:

Tässä esitetään tiedot kirjanpitovelvollisen ja sen lähipiirin välillä tehdyistä liiketoimista, jos niitä ei ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Tähän kuvaus liiketoimista, liiketoimen arvo, lähipiirisuhteen luonne ja muut välttämättömät tiedot taloudellisen aseman arvioimisen kannalta.

Tavanomaisin ehdoin toteutuneista lähipiiriliiketoimista tulee ilmoittaa liitetietona niiden osapuolet ja rahamäärät, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.2 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Peruste yhdistelemättömyydelle	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Tilikauden tulos	Kpl	Määräysvallan peruste
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt		4 577 400,00	5 930 269,46	37 751,86	5	
Osakkuus- ja omistusyhteisyritykset	Peruste yhdistelemättömyydelle	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Tilikauden tulos	Kpl	Määräysvallan peruste
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt		3 211 035,01	8 173 101,63	-29 975,69	6	

5.3 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Peruste yhdistelemättömyydelle	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo		12,4	48 652 272,52	6 077 082,31
Nooa Säästöpankki Oy, Helsinki		17,3	58 850 235,88	1 172 357,73
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki		13,81	10 797 132,31	717 224,60
Säästöpankkien Holding Oy, Helsinki		13,13	1 914 932,08	303 583,37
Sp-Koti Oy, Espoo		14,74	-137 001,01	16 598,54
Säästöpankkien Keskuspankki Oy, Espoo		17,75	83 905 953,23	1 953 565,93
Sp-Kiinnitysluottopankki Oy, Helsinki		19,38	98 396 994,11	2 212 684,34
Säästöpankkiliito osk, Espoo		16,96	448 749,06	-306 137,82
Urbaanit Kodit Oy, Helsinki		15,79	130 650,32	-58 712,50
Yhteensä			302 829 268,18	12 146 959,00

*) Tilikauden 2019 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätöseriaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.2 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankki tarjoaa ns. täyden palvelun tai muun sopimuksen mukaista omaisuudenhoitoa.

	2020 Pankin hallussa olevat asiakasvarat	2019 Pankin hallussa olevat asiakasvarat
Täyden valtakirjan mukainen omaisuudenhoito	20 579 321,91	13 348 872,32
Yhteensä	20 579 321,91	13 348 872,32

6.4 Tilintarkastajan palkkiot

	2020	2019
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	53 368,31	20 844,40
Muut palvelut	37 190,68	4 863,66
Yhteensä	90 558,99	39 943,26

6.5 Pitkäaikaissäätäminen

	2020 Eur	Lkm	2019 Eur	Lkm
Säästövarat yhteensä	18 644,01	4	56 571,52	11
Talletukset yhteensä	5 952,24	4	13 227,68	11
PS-tilit	5 952,24	4	13 227,68	11
Asiakasvarat yhteensä	12 691,77		43 343,84	
Rahastot	12 691,77		43 343,84	

6.7 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

lissalnessa 2. päivänä helmikuuta 2021

Säästöpankki Optian hallitus

Antero Savolainen
puheenjohtaja

Kirsi Hedman
varapuheenjohtaja

Juha Korkiakoski
jäsen

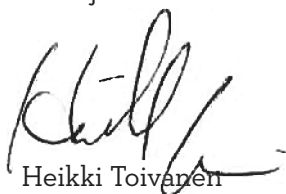
Tiina-Liisa Liukkonen
jäsen

Ilpo Lukkarinen
jäsen

Katja Määttä
jäsen

Heikki Toivanen
jäsen

Heikki Paasonen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

lissalnessa 8. päivänä helmikuuta 2021

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Antti Kääriäinen, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Säästöpankki Optian isännistölle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Säästöpankki Optian (y-tunnus 0170559-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.- 31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Pankille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaisesti olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja.

Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalveluton esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 6.2.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksen laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioon sellaisten virheellisyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Saamiset asiakkailta - arvostus (tilinpäätöksen liitetiedot 1.1 ja 1.17)

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, 1278,3 milj. euroa, on merkittävä erä Säästöpankki Optian taseessa muodostaen 73,5 % taseen loppusummasta.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit-standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu Säästöpankkiryhmän käyttämiin laskentamalleihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, joka koskee erityisesti asiakkaiden maksuhäiriötodennäköisyyden arviointia, vakuuksien arvostamista ja saamisten luokittelua luottoriskin perusteella.

Koronaviruspandemia (COVID-19) on vaikuttanut tilikaudella pankin toimintaympäristöön, luottoriskien tasoon sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennanosatekijöihin.

Tasearvon merkittävydestä, käytettävien laskenta menetelmien monimutkaisuudesta ja arvostamiseen liittyvästä johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista sekä saamisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontroleja. Luottoprosessin ja luottokannan tarkastuksessa on hyödynnetty data-analyysijä.

Olemme muodostaneet käsityksen keskeisistä luotonantoon liittyvistä kontroleista Säästöpankkiryhmän keskitetyn antolainausprosessin varmennuksen avulla.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin liittyvien kontrollien tarkastuksessa olemme hyödyntäneet Säästöpankkiryhmän keskitettyyn laskentaprosessiin tehtyä varmennustarkastusta. Lisäksi olemme arvioineet muun muassa vakuuksien arvostamista suhteessa Säästöpankkiryhmän laatiin ohjeisiin ja merkittävimpien saamisten osalta odotettavissa olevien luottotappioiden asianmukaisuutta aineistotarkastustoimenpitein.

Olemme arvioineet COVID-19 pandemian vaikutuksia pankin luottoriskiasemaan ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan. Keskeisimpiä osa-alueita ovat olleet makroekonomisten parametrien, vakuuksien arvostusten sekä luottojen maksuohjelmamuutoksien ja lyhennysvapaiden määrien muutokset.

Lisäksi olemme arvioineet Säästöpankki Optian saamia ja odotettavissa olevien luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat - arvostus (tilinpäätöksen liitetiedot 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 ja 1.20)

Säästöpankki Optia on soveltanut käypään arvoon arvostettaviin rahoitusvaroihin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat muodostavat 16,4 % Säästöpankki Optian taseesta. Tilinpäätökseen 2020 käypään arvoon arvostettavat

Olemme arvioineet Säästöpankki Optian käyttämien arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä soveltuvan tilinpäätösnormiston noudattamista.

Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin

rahoitusvarat ovat sijoitusomaisuus 154,9 milj. euroa ja johdannaiset 9,8 milj. euroa.

- Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, Säästöpankkiryhmän arvostusmenetelmiä käyttäen. Käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.

ulkopuolisiin hintalähteisiin.

Johdannaisopimusten osalta olemme arvioineet kirjanpitokäsittelyn asianmukaisuutta suhteessa IFRS-säännösten vaatimuksiin.

Lisäksi olemme arvioineet käypään arvoon arvos-tettavia rahoitusvaroja koskevien tilinpäätöksen lii-tetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyt-tää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitus-johtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvon-nasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytökses-tä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laati-essaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja sii-hen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatku-vuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta rea-listista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennais-ta virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavas-a tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheu-

tua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katso-taan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudel-lisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätök-sen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastuk-seen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilin-tarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritam-me näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoi-menpiteitä ja hankimme lausuntomme perustak-si tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärin-käytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää ha-vaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yh-teistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamis-ta.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kan-nalta relevantista sisäisestä valvonnasta pysty-äksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoinenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme an-tamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan te-hokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimis-

periaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessa lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esitämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

KPMG:n palveluksessa ollut KHT-tilintarkastaja on toiminut isännistön valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2020 alkaen yhtäjaksoisesti yhden vuoden ajan.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutemme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Iisalmessa 8. helmikuuta 2021

KPMG OY AB

Antti Kääriäinen
KHT

HALLINTO 2020

Isännät

Puheenjohtaja: Tuppurainen Kari	maanmittausinsinööri	Ylä-Savo	Lähteinen Sari	tuotekehityspäällikkö	Ylä-Savo
Varapuheenjohtaja: Pallonen Veli	rikoskomisario	Ylä-Savo	Martikainen Hannu	maanviljelijä	Ylä-Savo
Ahonen Petri	elinvoimajohtaja	Ylä-Savo	Martikainen Matti	toimitusjohtaja	Kuopio
Ahponen Pentti	ulkoilualueiden hoitaja	Ylä-Savo	Martikainen Tarja	tieisännöitsijä	Ylä-Savo
Eskelinen Anne	jalkahoitaja	Ylä-Savo	Mikkonen Minna	yrittäjä	Ylä-Savo
Eskelinen Pekka	maanviljelijä	Ylä-Savo	Mykkänen Ahti	metsuri	Ylä-Savo
Etelä-Honkala Marja	kehittämispäällikkö	Oulu	Mykkänen Ilkka	eläkeläinen	Ylä-Savo
Hakkarainen Juho	tuotannonkehittäjä	Ylä-Savo	Mörö Riitta	taluspäällikkö	Oulu
Hakkarainen Merja	liikkeenharjoittaja	Ylä-Savo	Niskanen Risto	yrittäjä	Ylä-Savo
Halkola Mari	toimitusjohtaja	Oulu	Nissinen Seppo	aluepäällikkö	Ylä-Savo
Hietala Hannu	toimitusjohtaja	Oulu	Nuutinen Ilpo	metsätalousinsinööri	Kuopio
Huttunen Jukka	ylikonstaapeli	Ylä-Savo	Oikarinen Oskari	toimitusjohtaja	Kajaani
Huttunen-Savolainen			Olkkonen Tapio	asianajaja, varatuomari	Kuopio
Mirva	hoivakoordinaattori	Ylä-Savo	Partanen Ismo	toimitusjohtaja	Ylä-Savo
Hämäläinen Ari	maanviljelijä	Mikkeli-Lappeenranta	Partonen Veli-Pekka	yrittäjä	Mikkeli-Lappeenranta
Ilomäki Timo	lehtori	Jyväskylä	Parviainen Sirpa	toimitusjohtaja	Ylä-Savo
Jokinen Harri	sairaanhoitaja	Ylä-Savo	Pelkonen Aulis	kiinteistönhoitaja	Kuopio
Juntunen Risto	maanviljelijä	Ylä-Savo	Piippo Mikko	maanviljelijä	Ylä-Savo
Juvonen Kari	luokanopettaja	Ylä-Savo	Pitkänen Tapani	yrittäjä	Ylä-Savo
Kaakinen Veli-Antero	maanviljelijä	Oulu	Pulkka Olli-Pekka	maanviljelijä	Ylä-Savo
Karhunen Juhani	verosihteeri	Ylä-Savo	Rihto Matti	toimitusjohtaja	Jyväskylä
Kattainen Anne	osastosihteeri	Ylä-Savo	Riihijärvi Arto	opettaja	Ylä-Savo
Kattainen Pekka	autoilija	Ylä-Savo	Rissanen Riitta	yrittäjä	Ylä-Savo
Kauppinen Perttu	suunnitteluinsinööri	Ylä-Savo	Ruottinen Ville	opettaja	Mikkeli-Lappeenranta
Kinnunen Juha	yrittäjä	Joensuu	Räihä Kari	asianajaja	Jyväskylä
Kokko Kari	varatoimitusjohtaja	Oulu	Rönkkö Antti	maanviljelijä	Ylä-Savo
Komulainen Hannu	opinto-ohjaaja	Kajaani	Saastamoinen Juha	toimitusjohtaja	Ylä-Savo
Koponen Sirpa	toimitusjohtaja	Kuopio	Salmio Juha	rikosylikonstaapeli	Jyväskylä
Kotilainen Miikka	yrittäjä	Joensuu	Savolainen Raija	myyjä	Ylä-Savo
Kouvalainen Elisa	luokanopettaja	Ylä-Savo	Savolainen Sakari	neurokirurgi	Kuopio
Laatikainen Vesa	myyntineuvottelija	Ylä-Savo	Soiniolla Kalle	yrittäjä	Mikkeli-Lappeenranta
Laine Jari	valokuvaaja	Jyväskylä	Sonninen Kari	kunnossapitopäällikkö	Ylä-Savo
Laukkanen Anneli	psykologi	Ylä-Savo	Säisä Tarja	kirjanpitopäällikkö	Ylä-Savo
Laukkanen			Särkkä Timo	yrittäjä	Mikkeli-Lappeenranta
Kalle Pekka	konduktööri	Ylä-Savo	Taljavirta Pirppa	hotellinjohtaja	Kajaani
Leskinen Hannu	rakennustarkastaja	Kajaani	Tikka Tommi	opettaja	Ylä-Savo
Liimatainen Reijo	toimitusjohtaja	Jyväskylä	Tikkanen Risto	rakennusinsinööri	Ylä-Savo
Lintunen Katja	arkkitehti	Ylä-Savo	Tuoriniemi Seija	kouluavustaja	Ylä-Savo
Lukkari Eero	maatilayrittäjä	Kajaani	Turunen Hillevi	yrittäjä	Joensuu
			Vatanen Markus	maanviljelijä	Ylä-Savo
			Vehviläinen-Julkunen Katri	professori	Kuopio

Hallitus

Puheenjohtaja:
Savolainen Antero toimitusjohtaja Ylä-Savo

Varapuheenjohtaja:
Kauhanen Heikki toimitusjohtaja Ylä-Savo

Jäsenet:
Hedman Kirsi toimitusjohtaja Mikkeli
Korkiakoski Juha rehtori Ylä-Savo
Liukkonen Tiina-Liisa talousjohtaja Ylä-Savo
Lukkarinen Ilpo toimitusjohtaja Ylä-Savo
Määttälä Katja toimitusjohtaja Kuopio
Toivanen Heikki toimitusjohtaja Jyväskylä

Tilintarkastajat

KPMG Oy AB KHT-yhteisö

- vastuunalainen tilintarkastaja
Antti Kääriäinen KHT

- varatilintarkastaja
Katri Hokkanen KHT

Johtoryhmä

Hilli Kalevi toimitusjohtaja 31.3.2020 saakka
Korhonen Jan henkilöstöjohtaja
Korolainen Petri pankinjohtaja
Laitinen Antti talousjohtaja
Paasonen Heikki pankinjohtaja,
toimitusjohtaja 1.4.2020 alkaen
Taipale Jori kehitysjohtaja

Myyntijohtajat

Bergman Erja Oulu
Hakola Markku Jyväskylä ja Mikkeli 1.4.2020 alkaen
Jyrkkänen Annukka Ylä-Savo 1.4.2020 alkaen
Kettunen Eeva Joensuu ja Kajaani
Moisanen Riitta-Liisa Pohjois-Suomi

Oinonen Ulla Lappeenranta 1.4.2020 alkaen
Pekkala Ville Ylä-Savo 31.3.2020 saakka
Pekkarinen Jouni Kuopio ja Mikkeli-Lappeenranta
31.3.2020 saakka

TOIMIPISTEET 2021

Iisalmi

Savonkatu 15
74100 IISALMI

Joensuu

Kauppakatu 27 B 3
80100 JOENSUU

Jyväskylä

Kauppakatu 23
40100 JYVÄSKYLÄ

Kajaani

Lönnrotinkatu 14
87100 KAJAANI

Kiuruvesi

Kiurukatu 1
74700 KIURUVESI

Kuopio

Kauppakatu 22
70100 KUOPIO

Kuusamo

Kitkantie 15
93600 KUUSAMO

Lapinlahti

Juhani Ahontie 2
73100 LAPINLAHTI

Lappeenranta

Valtakatu 51
53100 LAPPEENRANTA

Mikkeli

Porrassalmenkatu 15
50100 MIKKELI

Oulu

Kirkkokatu 10
90100 OULU

Pyhäsalmi

Ollintie 11
86800 PYHÄSALMI

Rovaniemi

Ainonkatu 1
96200 ROVAIEMI

Tornio

Hallituskatu 2
95400 TORNIO

Asiakaspalvelun puhelinnumero 029 041 2500

Sähköpostiosoite:

etunimi.sukunimi@saastopankki.fi

www.saastopankki.fi/optia

Säästöpankki Optian some-kanavat:

Facebook: facebook.com/saastopankkiioptia

Instagram: instagram.com/saastopankki_optia

Twitter: twitter.com/SpOptia

YouTube: bit.ly/saastopankkiirivlogi

LinkedIn: linkedin.com/company/saastopankkiioptia

Säästöpankki

SÄÄSTÖPANKKI OPTIA